

Mirgu Margo
Rašo Kugis Mugis.

MINSKAS, kurį Gediminas 1326 metais įjungė Didžiojo Lietuvos Kunigaikštijon, krito raudonajai armijai ir atidavė vartus į Lietuvą. Vilniaus bokštai jau vėl girdi savo amžinųjų "priešų žutbutinę kovą". Lietuvos išlaisvinimas nuo vieno okupantų tik dienų klausimas. Kitas okupas United Nations narys. Gal bus galima kaip nors prieti, sąlygoms pasikeitus, prie mūsų nuturtų brolių. Tokiu būdu, prieš visus sąmoningus Lietuvius stoja realus Lietuvos ekonominio atstatymo darbas. Kaip tik laiku Amerikos Lietuviai suėjo bendrą fondą. Reikia dabar tik energingo darbo — ir nugalėti klausimą ar Sovietų vienos partijos diktatura prileis Amerikos Lietuvį pagalbos ranką Lietuvos gyventojams šelpiti?

MONTREAL, K a n a d o j e, Rugsėjo 15, prasidės taip vadinamos UNRRA organizacijos posėdis. Tai organizacija įsteigta United Nations karo nukentėjusių šelpimui ir grąžinimui į jų tėvynę kaip tik jų kraštai bus iš Vokiečių išvaduoti.

Amerikos Lietuviai šiai organizacijai kelis kartus priminė tragišką Lietuvos tautos buklę, nors realų, apčiuopiamą statistinių davinių Lietuvos Atstovybė ir Konsulatai regis neparupino (bent visuomenė nepasiskelbta).

Paklabinkim UNRRA duris vėl! Sako, klabinančiam dūrys vis kada nors atidaromos!

ZYDŲ Bendras Fondas savo tautiečių pagalbai per šis mėnesius išleides 20 milijonų dolerių ir siekia sukelti 32 milijonus dolerių naujų pinigų. Skelbiama, už \$300,000 pasiūsta maisto ir drapanų Sibiran išvežtiems ar išstremtiems Lietuvos ir Lenkijos žydams piliečiams. Lietuvos Žydų Kongresui New York'e buvo pranešta apie siuntinėjimą kas mėnuo po \$30 vertės pundielių išstremtiems Lietuvos žydams Sibire. Sovietų valdžia, sakoma, tuos pundielių atleis net nuo \$9 maito.

Bendras Lietuvos Šelpimo Fondas privalėtų Sovietų įstai-gose pasiteirauti kodėl Lietuvos žydams leidžiama tas kas neleidžiama Lietuvos Lietuviams? Ne jau Maskva pradėjo tautinės neapykantos politiką varinėti?

Gal Lietuvos Tautinės Tarybos narys Robinzonas čia galėtų kuo pasitarnauti, nes jam geriau prieinami Lietuvos Žydų Kongreso informacijų šaltiniai.

AMERIKOS Raudonojo Kryžiaus pirmininkas, Normand H. Davis, mirtis Lietuviams primena jo darbą Klaipėdos statumą nustatant. Po Lietuvos sukilimo, kada Klaipėdos Kraštas ir miestas prijungta prie Lietuvos, Tautų Sąjunga pasiskyrė p. Davis pirmininku mišriai-komisijai Klaipėdos atieiti nuspresti. Ne p. Davis bet Prancūzų ir Lenkų diplomatų kaltė jei išsprendimas nepatenkino nei Lietuvų, nei Klaipėdiškių.

KINIJOJE, svaras avienos kaštoja nuo \$16 iki \$20; paprastas gyvenamas namukas net \$1,500,000. Tai prie ko infliacija priveda. Amerika šį kartą gudriai padarė visais būdais kovodama su infliacija.

The only National Lithuanian Newspaper published in Ohio, reaching a very large majority of the 80,000 Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

No. 7

Kaina 5c.

CLEVELAND, OHIO LIEPOS-JULY 14, 1944

DIRVA (THE FIELD)

Published every Friday in Cleveland by the

LITHUANIAN WEEKLY

Ohio Lithuanian Publishing Co.

6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

Subscription per Year in Advance

In the United States \$2.00

In Canada \$2.50

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at the Cleveland Postoffice

under the Act of March 3, 1879.

(29-ti metai :: 29th year)

Raudonieji Ižygiavo į Lietuvos ir Latvijos Ribas

BRITAI ŽUSTA NUO NAZIŲ ROBOTŲ

Vokiečių naujusias naikintis išradimas, nedidelis lėktuvas leidžiamas be lakunų skersai vandenį ant Londono, padarė ir daro Londonui didelių nuostolių. Dėl to Britų valdžia iškelia iš miesto motinas ir vaikus. Dešimtis tukstančių žmonių tais robotais sužeista ir virš pora tukstančių jau užmušta.

Vokiečiai skelbia padau-gins tais robotais ataką. Anglų ir Amerikos lakunai jiesko, užpuola ir plaišina tuos robotų lizdus.

RUSIJA JAU APDO-VANOJAMA

Washington'e iškelta reikalavimas paaiškinti kodėl jau dabar Rusijai buvo pasiūsta iš Amerikos gatavai padarytos dvi plieno ir viena aluminio dirbtuvės, iš to Lend-Lease pinigų, kuomet Lend-Lease taikomas tik tiktai karo reikalams, o tos dirbtuvės negalės pradėti veikti iki po karo.

IŠMUŠTA 38,000 JAPONŲ

Rytinėje Indijoje, kurioje Japonai buvo įsiveržę kariavimui prieš Britus, išmušta ir sužeista apie 38,000 Japonų kareivių, išlaivinta apie 300 mylių plotas.

Kinai pradėjo atsilaikyti Japonams Hengyang srityje. Tukstančiai Japonų išmušta ir tuose susirėmimuose.

Graikijoje, Disto kaimė, naziai okupantai keršydami vietos gyventojams Birž. 10 išžudė apie 1,000 gyventojų. Jie nužudyta už tai kad buvo užmušta 30 Vokiečių karių netoli to kaimo.

Kas meta Amerikoje po apie 100,000 žmonių sutinka mirti nuo visokių nelaimingų prietikių.

Šių Dienų Stebuklas

Šis žmogus, William Furber, iš San Diego, Calif., buvęs per 30 metų neregus, pareiškė jog tai 20-to amžiaus stebuklas kad jo akys buvo pataisytos ir jis praregėjo.

Artinasi prie pačios Vokietijos

Liepos 13 pranešimais, raudonosios jėgos prasi-laužė per Vokiečių linijas tarp Polocko ir Pskovo, išstatant Vokiečius visiškai pavoju Pabaltijo srityje.

Liepos 11 Rusų kariuo-menės pradėjo veržtis į Lietuvą, apsuksdami Vilnių ir žygiuodami toliau. Rusai per Lietuvą prisiartinę jau visai netoli Rytų Prusijos sienos. Nukirsta geležinkelis tarp Daugpilio ir Kauno. Vilniaus gatvėse tęsiasi mušiai tuo tarpu kai Rusai nužygiavo link Utenos.

Vokiečiai susirupinę matydami bolševikus jau arti Vokiškųjų žemių, ir šaukia visus "didžiausiam pasiaukojimui".

Rusai visu ilgu frontu slenka link Baltijos jūros, ir Estijoje bei Latvijoje esančios Vokiečių armijos gali būti visai apsuptytos.

Iš Londono buvo pranešta apie Lietuvos padarvą sukilimą prieš Vokiečius daugelyje Lietuvos dalių, Vokiečių atsikratymui ir be abejo bolševikų neįsileidimui, tačiau raudonųjų antplūdžio sulaukyt beginkliai žmonės nepajėgė.

Rusai taip pat stumiasi artyn Gardino, Balstogės ir kitų miestų, kurie buvo Lenkų valdomi, tuomi artėdami prie Rytų Prusijos ir Varšavos.

Greta tų kurie pasiryžę ginti Lietuvą nuo abiejų okupantų, Lietuvoje vėl išlindo gaujos tokių kurie "su džiaugsmu" pasitiko atėjusius raudonuosius.

Lietuvoje buvo prisilapstę komunistų partizanų, kurie vadovavo bolševikų pasitikimams.

Maskvos Izvestia skelbia jog Justas Paleckis, "sovietų Lietuvos" pirmininkas, padaręs pareiškimą jogei Vokiečiai išžudė Vilniuje apie 100,000 žmonių, Kaune apie 35,000 žmonių. Tai matomai kalbama apie Žydų žudymą. Lietuviai išvežta darbams į Vokietiją.

Tie dalykai yra jau žinomi, tik užtylimas kiek Lietuvos išžudyta ir išvežta į Rusiją kada Stalinas padarė Paleckį Lietuvos "prezidentu" ir kas dabar laukia Lietuvos kai tie raudonieji kvilslingai į Lietuvą sugrįš.

Prancūzijoje, iki šiol savaitės pradžios, jau paimta apie 55,000 Vokiečių kareivių į nelaisvę, nuo Birželio 6 d.

Prancūzijoje, iki šiol savaitės pradžios, jau paimta apie 55,000 Vokiečių kareivių į nelaisvę, nuo Birželio 6 d.

Prancūzijoje, iki šiol savaitės pradžios, jau paimta apie 55,000 Vokiečių kareivių į nelaisvę, nuo Birželio 6 d.

NAZIŲ armija, pastarųjų dienų pranešimais, neteko jau 33 generolų, kurie žuvo ar paimti, nuo to kai pradėta invazija Prancūzijoje Birželio 6. Iš jų 22 pateko Rusams.

MUŠIAI NORMANDIJOJE

Liepos 13, Alijantų jėgos visomis pastangomis mušasi artyn į Normandijos tvirtovę St. Lo, kur naziai padeda didžiausias pajėgas laikyti. Prisiartinę prie St. Lo tiek kad jau mato miesto bokštus. Atakuojamas taip pat kitas Vokiečių atkakliai laikomas miestelis Lessay.

Kariavimas Normandijoje eina sunkiai, bet nepalaidžiamai, naudojama oro, žemės atakai, prieš ką naziai krinta arba patenka į nelaisvę, nepajėgdami atlaikyti. Alijantai žygiuoja pirmyn visu frontu bet lėtai. Priešai paneša žymius nuostolius.

ITALIJOS fronte karas taip pat eina lėtai, nežu-rint didelių padedamų pastangų. Amerikiečiai artėja prie miestų Livorno ir Pisa. Gen. Clark deda pastangas įsiveržti į platų Arno slėnį, kas duos galimybės apsupti Vokiečius kurie laiko užkirtę Alijantams kelią į Livorno.

ORO karas tęsiasi su tukstančiais lėktuvų kas savaitę. Atakuojama ir ardoma punktai Vokietijoje, Prancūzijoje, Rumunijoje ir Italijoje.

SAIPAN PAIMTA

U. S. karo jėgos galutinai užkariavo nuo Japonų Saipan salą; ji priartina Amerikiečius per 1,260 mylių iki Tokyo, pačioj Japonijoje.

Toje saloje išmušta apie 11,500 Japonų, Amerikiečių nuostoliai buvo 1,474 užmuštų ir 8,278 sužeistų.

Liepos 8 pranešama apie kitą naują didžiųjų Amerikos bombierių B-29 atakavimą Japonijos plieno išdirbysčių miestų Tobata ir Yatawa, taipgi karo laivyno stoties Sasebo.

U. S. lėktuvai darė atakus Japonų vietų 4,000 mylių pločio fronte. Japonai pradeda jaustis jau nesaugūs savo salose.

Vokiečiai per šį Birželio mėnesį neteko 21 savo generolų, kurie vieni užmušti, kiti paimti nelaisvėn, prasiidėjus smarkiam karui trijuose dideliuose frontuose.

Vokiečiai taipgi neteko 394,000 kareivių to mėnesio bėgyje, tik apie tai neskelbia savo žmonės.

Britų submarinai pastaru laiku paskandino 17 laivų Viduržemio ir Adriatikos jurose, kurie veikė Vokiečių naudai.

Karo Vaizdas Prancūzijos Pakelyje

Amerikiečių karo trokas važiuoja keliu link Berneville. Cherbourgo pusiausalyje. Prie kelio guli negyvas arklys, Vokiečių kanuolės ir kiti dalykai, po to kai Amerikiečiai Vokiečius išmušė iš tos apylinkės.

ROOSEVELT SUTINKA KANDIDATUOTI

Demokratų partijai rengiantis prie konvencijos, kuri prasidės Liepos 19 d. Chicagoj, Prez. Roosevelt padarė pareiškimą laišku, atsakydamas savo partijos vadui į paklausimą ar kandidatuos ketvirtam terminui, sekantį.

"Jei konvencija praves nominacijas ir nominuos mane į prezidentus, aš su tikslu priimti. Jei žmonės išrinks mane, aš tarnausiu."

Kaslink vice prezidento Wallace kandidatūros, tai Roosevelt palieka tą klausimą išspręsti konvencijai. Prieš Wallace yra tam tikras nusistatymas.

NAZIAI Suomijoje elgiasi atsargiai: nesikiša į civilių gyvenimo reikalus, nenorėdami jiems nusidėti. Jie tik gelbsti Suomijai gintis prieš Rusus.

Vokiečiai sakoma tariasi pasitraukti iš Norvegijos. Tada ir Suomiją jie turės aplėisti.

Rusijos bolševikai pakeitė ir suvaržė vedybų įstatymus, apsunkino persikylimus, aptaksuoja nevedėlius ir mažai vaikų turinčias šeimas, tuo pačiu pasiskyrė premijas už auginimą didelių šeimų.

Matomai, komunistams pasirodė reikalinga dauginti kanuolėms maistą.

Bolševikai skelbia jogei Minske Vokiečiai išžudė 120,000 asmenų, daugiausia Žydų.

Pasikorė. San Francisco, Calif., ligoninėje pasikorė Leit. Swancutt, nuteistas mirti už nušovimą keturių asmenų karo stovykloje per eitą žiemą.

GEN. DE GAULLE ATSIKĖ SAVO

Atsilankęs pas Prezidentą Rooseveltą, Gen. De Gaulle, Laisvų Prancūzų kovotojų vadas, laimėjo sau autoritetą įvesti savo civilinę administraciją tose Prancūzijos srityse kur Alijantai išlaisvina.

Iš Londono praneša apie Britų sutikimą suteikti Gen. de Gaulle tą autoritetą.

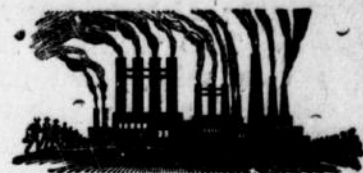
U. S. Pašto Departamentas per du fiskaliu metus paeiliui turėjo po apie 30 milijonų dolerių perviršio, pirmą kartą į 24 metus.

Bogota, Kolombija. — Sukilėliai buvo padarę perversmą ir suėmė prezidentą Lopez nelaisvėn. Jo ištikimieji padarė kitą perversmą ir prezidentą išlaisvino.

Greit Susidraugavo

Šis Amerikietis karys greitai susidraugavo su Prancūzų vaikais, Carenten miestelyje, kuri iš Vokiečių atėmė. Jis davė jiems savo maisto ir saldainių.

DARBAI
IR DARBININKŲ ŽINIOS

Pradės Išdirbti Civilines Reikmenis

Karo Produkcijos Taryba praneša jog ruošiamą planą perkeitimui industrijos gaminimui civilinių reikmenų, ir tam tikrų reikmenų išdirbimas bus pradėta šios savaitės pabaigoje, kas iki šiol karo metu buvo neleidžiama.

Toliau bus leidžiama daugiau civilinių reikmenų gaminti, kur dirbtuvės turi reikalingas mašinas ir darbininkai bei mašinos nereikalingos karo darbams.

Karo Maisto administracija planuoja pargabenti į šią šalį apie 13,000 darbininkų iš Jamaica salų, palengvinimui ukiu darbininkų stokos šią vasarą.

Pereitą vasarą buvo atvežta 8826 darbininkų iš tų Britiškų salų.

Barnum and Bailey cirkas, ką perstatymis Hartforde kito gaisras ir mirė jau 163 žmonės, atsidurę teismo rankose, kai žuvusių ir nukentėjusių šeimos patraukė cirklo savininkus teismo atsakomybėn.

16 užmušta. So. Portland, Me. — Liepos 11 nukritus ant trilerių stovyklos kariškam lėktuvui užmušta 16 žmonių, 23 sužeista.

Meksikoje, valdžia pamė operuoti audimo dirbtuve kuri laikoma uždaryta dėl streiko jau 23 mėnesiai. Kai darbininkai susitars su dirbtuvės savininkais valdžia vėl perleis ją privatinei kontrolei.

Amerikoje Dideli Nuostoliai be Karo

Suv. Valstijoje per dvi savaites be karo ir be jokių bombardavimų žuvo į 800 žmonių įvairiomis netikėtomis mirtimis didelėse nelaimėse:

Nuo tornados kuri peršlavė Penna, W. Virginia ir Maryland valstijas, Birželio 23, žuvo 154.

Liepos 4 šventės nelaimėse žuvo apie 400 žmonių.

Kasyklos gaisre prie Belaire, O., žuvo 66 darbininkai.

Hartford, Conn., cirklo gaisre žuvo apie 160 žmonių.

Prie Jellico, Tenn., traukiniui nuvirtus į griovį užmušta apie 40 kareivių.

U. S. Karo Sekretorius Stimson lankėsi Romoje ir turėjo pasikalbėjimą su popiežium.

Vice Prez. Wallace sugrįžo į Washingtoną iš savo ilgos kelionės Kinijoje ir Rusijoje.

PENNSYLVANIJOJE

PHILADELPHIA

PASTABOS

(Z. Jankauskas)

SLA SEIMAS mūsų mieste, laikytas Birželio 25-30, jau praėjo. Tai buta gražaus ir įspūdingo Amerikos Lietuvių suvažiavimo. Be vyrų, seimam pribuvo daug Lietuvių moterų delegacijų. Teko patirti iš senesnių vyrų veikėjų kad pirmu syk SLA seimam pribuvo toks didelis nuosimtis moterų delegacijų. Mat, vyrai užimti karo darbais, negali išvažiuoti, tai jų vieton kuopos rinko moteris.

Birželio 25 d., sekmadienį, prieš seimą, turėjome gausų išvažiavimą-pikniką "Vytauto" parke. Kadangi čia piknikų nebuvo nuo 1941 vasaros tai ne tik svečiams bet ir vietos veikėjams ir visuomenei buvo malonu laukuosna išvažiuoti. "Vytauto" parke jauni medukai, kuriuos vietos geri Lietuviai susodino apie 13 metų atgal, dabar jau išaugę, išsišakoję ir duoda daug vėšos. Sutikau porą tokių Lietuvių kurie daug prie parko ir sodinimo medžių prisidėjo; bekalbėdami net apsiašarojo. Sako, tai mūsų įdėtas darbas, kuriuo ne tik mes bet ir šiądien suvažiavę iš tolimų miestų Lietuviai svečiai turi kur prisiglausti ir pasigerėti. Ir tikrai, jeigu ne "Vytauto" parkas dievai žino kur Philadelphiačiai Lietuviai būtų svečius priglaudę.

APIE patį seimą čia daug nerašysiu. Kiek plačiau pateikiau žinių į organą Tėvynę, prie to reikia tikėtis smulkiau apie seimą parašė patys dalyvavę redaktoriai ar laikraščių korespondentai. Tiek turū pasakysiu kad seimas buvo pavyzlingas; išmintis ir rimtumas vyravo nuo pat atidarymo iki seimo pabaigos. Mažų gincų kad ir buta, jie nesukėlė didesnių audrų, kurių buvo tikėtasi. Senesni veikėjai sako, tokio taikaus ir rimto seimo SLA niekad neturėjo.

PO SEIMO sesijų, pirmadienio vakare, seimo rengimo komisija svečiams delegatams ir delegatėms buvo surengus netikėtą pavaišinimą, o trečiądienio vakare buvo banketas. Čia trumpos bet reikšmingos kalbos, artistai ir gražios jų dainos davė dalyviams daug jausmo ir smagumo. Tai buta svečiams gaivalingo vakaro.

SVARbiausias seimo uždavinys tai pravedimas senesnių narių į naujesnius skyrius, kas sukėlė šiek-tiek gincų. Ištyrus nuodugnai tą reikimą, pasirodė kad kitokios išeities nėra, ir perkėlimą (konversiją) turėjo praveisti.

Užgirtas ir gražiai seimo priimtas naujai išrinktas SLA prezidentas Adv. W. F. Laukaitis ir vice prez. P. Dargis. Užtvirtinta visi kiti SLA valdybos nariai ir komisijos. Redaktorius paliktas tas pats, P. Bajoras. Organas Tėvynę paliktas kaip yra, su pastaba, jei Lėšų Fonde rasis pinigų organą pagerinti.

SEIMAS pasirodė duosnus ir kitiems Lietuviai reikalingas. Paskyrė po \$2,000 ALT ir Bendram Lietuvos Sėpimo Fondui; nutarė nupirkti iš LVS už \$500 knygų "Timeless Lithuania" ir jas praplatinti po Amerikos institucijas ir svarbesnius asmenis.

Tik vieną ir tai labai svarbų reikimą, seimėdai pamiršo, tai paaukoti Lietuvos atstovyboms palaikyti. Bet rašytojo nuomone, tai klaida gali būti pataisyta šiaip: Amerikos Lietuvių Taryba, kuri gavo \$2000 iš Tautiškių Centų Fondo, turėtų pusę tos sumos tuoj pa-

Seni Beisbolininkai

Senesnių laikų žymūs beisbolo lošikai dalyvauja New Yorke surengtame visuomenei beisbolo lošime, kur buvo įleidiama dykai Karo Bonų pirkėjai.

skirti Lietuvos atstovyboms. Tuomet visi liktų patenkinti ir niekas negalėtų seimui priesti kad SLA nesirūpina Lietuvos reikalais.

APART seimo, rašytojui buvo daug smagumo sutikti eilę senesnių veikėjų, tarp jų nemažai Valparaisiečių, su kuriais buvo nesimatas per virš 30 metų. Pasikeitė trumpai mintimis apie Valparaisio Universitete mokymosi laikus. Prisiminėme ir apie jau mirusius, kaip tai: Dr. Klimą, Philadelphiajį, Dr. Mikolaitį, Lawrence, Mass., Inž. Skalandžiūną, Chicagojį, Adv. Lukošį, Waterbury, Conn., Kun. Vaičiūną, Chicagojį, ir kitus. Nemaža gavau žinių apie gyvus, kurie daugiausia gyvena Chicagoj.

Kaip Valparaisiečiai taip kiti mūsų profesionalai, veikėjai ir rašytojai atrodė gana stiprūs ir veiklūs.

Prie to, turėjau smagumo seime susitikti savo tikrą brolių, Augustą ir jo žmoną, Barborą, iš Cleveland, Ohio, kurių daug metų nebuvau matęs. Sūėjau ir jaunystės laikų gerą draugą Marijoną Pundienę, iš Binghamton, N. Y. Žodžiu, iš kurios kertės nežiūrėtu seimas mūsų mieste buvo pasakmingas. Reikia tikėtis kad visi delegatai ir delegatės išsivežė daug pasitenkinimo ir įspūdžių, kuriuos mokės perduoti savo rinkikams kuopose.

PITTSBURGH

Pittsburghas Neteks Kalėjimo

Pennsylvanijos gubernatoriaus praneša jog Vakarinės Valtijos kalėjimas bus pralintas iš Pittsburgho ir bus pastatytas naujas kur nors atitinkamoje vakarinėje dalyje, vykdant pabaudos įstaigų gerinimo programą. Dar nėra nustatyta laikas kada naujas kalėjimas bus išstatytas, bet tai bus tuoj po karo kaip itk salsybos leis.

ŽUVO AŠTUONI

OIL CITY, Pa. — Pereitą savaitę ištikus sprogimui karo lėktuvams gaminamo gasolino valymo darbuose, užmušta astuoni darbininkai, kiti 8 sužeista.

Jau Virš 10 Milijonų Kareivių

Birželio pabaigoje, Amerikos ginkluotose įeigose buvo jau surinkta 10,080,000 kareivių ir jų vyresniųjų.

Dabar imama vyrai tarp 18 ir 25 metų amžiaus ir jų pilnai pakanka.

Užsirašykite Amerikos

"LIETUVIŲ NAUJENAS"

Mėnesinis žurnalas, 28 puslapių, pareikšluotas ir daug skelbimų. Kaina metams \$1. Adresas: Lietuvių Naujienos, 332 N. 6th St. Philadelphia 6, Pa.

Detroit, Mich., Naujienos

CIRKO NELAIMEJE ŽUVO APIE 160 ŽMONIŲ

HARTFORD, Conn. — Liepos 6 čia ištiko gaisras popietiniame cirko perstatyme, ir tamė sumišime kuris sekė, užsigrudus žmonėms ant išeigų, žuvo ugnyje apie 142 asmenų, tarp jų dikčiai vaikai.

Sužeistų ir apdegusių eilėse ligoninėse mirė dar apie trisdešimt žmonių, taip kad iki šios savaitės pradžios jos nelaimės mirčių skaičius pasiekė apie 160 asmenų. Dar 120 randasi ligoninėse. Kiti mažiau sužeisti iš ligoninių išėjo.

Kiek statistikos parodo, bėgje pastarų 70 metų Amerikoje žuvo gaisruose apie 3,000 žmonių įvairiose pramogų ir pasilinksminimo vietose.

1942 metų Lapkričio 29, sudegė 490 žmonių Bostone naktniniame klube.

Birželio 15, 1904 m., sudego ekskursiniam laivui New Yorke žuvo 958 žmonės.

Chicagoje, Gruodžio 30, 1903 metais, teatro gaisre žuvo 575 gyvastys.

Kitas didelis teatro gaisras mirė Aleksandras Halaburda, 52 m., nuo 6661 Field ave. Per 18 metų jis užlaikė valgomų daiktų krautuvę 7224 Harper ave. Paliko žmoną, Francę, ir sūnus Juozas. Chicagoje gyvena sesuo ir Lietuvoje turėjo penkis brolius.

V. M. •MOKSLININKAI sako, po karo netrukus bus galima keliauti lėktuvais po 1000 ir daugiau mylių į valandą greitumu: Pusrėčius pavalgės New Yorke, biznio žmogus pietus jau valgys Londone.

SU TUO KUNIGU DAR NEBAIGIA

To Lenko kunigo Orlemanskio žygiai dar neužibaigė: pasirodo, net popiežius pasikvietė Orlemanskį į Vatikaną, ir jis ten pribus šiomis dienomis. Popiežius noris žinoti ką Stalinas kalbės tas kunigui apie santykius Sovietų valstybės su Katalikų Bažnyčia.

Jeigu popiežius tikrai juo remiasi dėl santykių su Stalino pagerinimo tai jau nėra kito tikėtis ir iš Vatikano diplomatijos.

Stalinas galėjo tam bolševikuojančiam kunigui pripumpuoti visokių nesamonių, tas nereikia kad jis jų kas išeis gero didelei Katalikų Bažnyčios organizacijai. Bolševikai visokių prizadų pridare ir visus juos sulaužė.

AUKŠČIAUSIAS ŽMOGUS

Aukščiausias kokis žinomas žmogus šioje šalyje yra Clifford M. Thompson, 8 pėdų 7 colių aukščio. Jis šiomis dienomis laigė advokato mokslą Marquette Universitete, Milwaukee, Wis., nors yra 40 metų amžiaus.

Thompson sveria 460 svarų ir dėvi 19 1/2 didumo apykaklę.

Prisaišdinamas Karo Laivyno Sekr. Padėjęjas

Ralph A. Bard, dešinėje, prisaišdinamas Karo Laivyno Sekretoriaus Padėjęju. Jį asmeniškai pasirinko Forrestal, buvęs padėjęjas, kuomet jis užėmė Karo Laivyno Sekretoriaus pareigas.

LVS 6-to Skyriaus Veikla

Lietuvai Vaduoti Sąjungos 6-to skyriaus išvažiavime Birželio 25 d., pas pp. V. Petrikus, Grösse Point Farms, be smagaus laiko svečiams, dar 6-tam skyriui padarė pelno \$20.

Prie LVS prisirašė dalyvavus ponia Mirga Michaels, ir nusipirko sau knygą "Timeless Lithuania".

Skyrius išrinko komisiją su rengimui Detroite "Dzimdži-Drimdzi" 20 metų jubilėjaus paminėjimo rudėno metu. Atvažiuoti žada komp. A. Vana-gaitis, Juozas Olšauskas ir kiti žymūs artistai. Komisija tam parengimui išrinkta: Augustas Rinkunas, Juozas Ambroše, Antanas Kvederas ir M. Sims.

MIRĖ. Pereitą Birželio 17 dieną staiga mirė Benis Sugentas, 66 metų amžiaus, nuo 8052 E. Forest ave. Jis turėjo ligą troškuli. Velionis ilgą laiką užlaikė valgyklą-restoraną. Paliko žmoną, Ursulę, ir broją Joną, kuris gyvena Philadelphiajioje.

Birželio 16, trumpai sirgęs mirė Aleksandras Halaburda, 52 m., nuo 6661 Field ave. Per 18 metų jis užlaikė valgomų daiktų krautuvę 7224 Harper ave. Paliko žmoną, Francę, ir sūnus Juozas. Chicagoje gyvena sesuo ir Lietuvoje turėjo penkis brolius.

V. M. •MOKSLININKAI sako, po karo netrukus bus galima keliauti lėktuvais po 1000 ir daugiau mylių į valandą greitumu: Pusrėčius pavalgės New Yorke, biznio žmogus pietus jau valgys Londone.

ŽUVO 66 ANGLIAKASIAI

BELLAIRE, Ohio. — Pereitą savaitę kilus gaisrui Powhatan anglies kasykloje, pagaliau paaiškėjo kad ugnis užkrito išėgą 66 darbininkų. Ugnies užtroškinimui uždaryta visos išlaikinės inėigos į kasyklą. Tuo tarpu imtasi būdų susisiekti su tais nelaimingais darbininkais, likusiais požeminame kalėjime 400 pėdų gilumoje. Pradėta gręžti devynių colių pločio skylę į tą kasyklą, dalį ir kai išgręžta, duodant nelaimingiesiems darbininkams signalus, iš jų negauta jokio atsakymo. Nors tikėta kad jie užsitvėrė savo skyrių galėdami išlikti gyvi keletą dienų, tačiau nežinia ar jie spėjo užsitverti, jie galėjo tuoj užtroškėti.

Pradėta gręžti kitoje vietoje kita trijų colių skylė, ir tuo pat tarpu kirsti inėiga į kasyklą kitoje pakalnės dalyje, išėjimui darbininkų lavonų iš jų darbo vietos, nors apie jų žuvimą dar oficialiai nepaskelbta. Ta nauja inėiga į kasyklą iškasti ims tris savaites.

CHICAGO, ILL.

CHICAGOS ADVOKATAI UŽGYRĖ OLĮ Į TEISEJUS

Adv. Antanas Olis

Chicago Advokatų Draugija — The Chicago Bar Association — savo tarpe atliko indorsavimą arba užgrymą kandidatų į Chicago Teisėjų. Advokatų tarpe balsavimai indorsavimui savo organizacijos narių parodo kaip tie nariai stovi advokatų sprendimu.

Teisėjų rinkimams reikalingi 24 kandidatų. Tarp jų 24 kandidatų yra 12 Republikonų ir 12 Demokratų.

Adv. Antanas Olis, Lietuvos kandidatas į Miesto Teisėjų, išėilės gavo 7-tą vietą visų 12 kandidatų eilėje, o iš Republikonų kandidatų į teisėjus gavo net antrą vietą. Taigi malonu pranešti kad Chicago Advokatų pareiškė pasitikėjimą Lietuviai kandidatui ir daugiau balsų davė negu septyniems dabar esantiems teisėjams. Tų esančių teisėjų penkis Advokatų Draugija pati rekomenduoja ateinančiais rinkimais nerinkti daugiau.

Adv. Olio į Teisėjus išrinkimu susirūpina plačioje Amerikoje Lietuviai veikėjai. Susidarė Olio kandidatūros rėmėjų komitetas Brooklyne, remia jį Detroitiečiai ir Clevelandiečiai, neskaitant jau pačių Chicagoiečių.

Dar vieno Lietuvos išrinkimui teisėjų Chicagoje darbuojasi stiprus komitetas ir Lietuviai Republikonai ir Demokratai ruošiasi balsuoti už Olio.

Reporteris.

AKRON, OHIO

MIRĖ. Liepos 2 d. mirė Antanas Gauder, 56 m., Gaškutės uošvis. Tapo palaidotas Liepos 4. Laidotuviams parvažiavo jo sūnus kareivis, jis dar gavo savo tėvą gyva pamatyti ir atsiveikinti. Velionio laidotuviuose dalyvavo didokas skaičius Lietuvių, nors tai buvo ir šventė ir darbininkai turėjo dirbti, bet daugelis liko iš darbų atiduoti paskutinį atsiveikimą išlydinti ir amžinąjį savo draugą.

Srgt. Bill Stukas, Jurgio ir Monikos Stukų sūnus, Liepos 4 parvyko pas tėvus paviešėti pasisvečiuoti ir pasimatyti su draugais.

Akrone visos gumų dirbtuvės ir šiaip išdirbystės dirba kasdien ir sekmadieniais; net Liepos 4 šventėje dirbo. Darbininkai uždirta gerai, tik nusiskundžia kad nėra kada pasilsėti, reikia dirbti 7 dienas.

STREIKAS. Sustreikavo 70 tarnautojų Mayflower viešbutyje, kilus varžytinėms tarp CIO ir A. F. of L. unių.

Kalnas.

KAIP ANGLIJA PASIRUOŠUS

Sutikimui smarkių oro užpuolimų ar net įsiveržimo Anglijon, Britai turi 6000 slapty maisto sandėlių, kuriuos tvarko 4000 liuosnorių organizatorių. Bent kokioje staigioje nelaimėje, 20 milijonų užkandžių galima patiekti bent kokiame mieste ar apskrityje.

MIRIMAI

MIRĖ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

(žinios apie mirusius Lietuvius šiame skyriuje talpinama dykai)

MARGEVIČIUS Juozas, 60 m. mirė Birž. 8, Jersey City, N. J.

MAKSIMAVIČIUS Jonas, 56 m., mirė Birž. 12, Brooklyn, N. Y.

SIMANAVIČIUS Dominikas, 60 m., mirė Birž. 12, Brooklyn, N. Y.

ŽULPA Pranas, pusamžis, mirė Birž. 15, Chicagoj. (Akmenės p., šiaulų ap., šventupių k.) Amerikoje išgyveno 40 metų.

ZEPALTAS Jonas, pusamžis, mirė Birželio 16, Chicagoj. (Tauragės ap., Kaltinėnų p. Gerčalių k.) Amerikoje išgyveno 33 m.

BURBA Kostantas, pusamžis, mirė Birželio 16, Chicagoj. (Tauragės aps., Liepo km.) Amerikoje išgyveno 37 m.

SLAZIENĖ Rozalija (Levickaitė), mirė Birž. 18, Chicagoj.

ŽUKAUSKIS Juozas, pusamžis, mirė Birž. 16, Chicagoj. (Telšių ap., Plungės p., Prusalių k.) Amerikoje išgyveno 35 metus.

JARANIMAS Antanas, pusamžis, mirė Birž. 17, Chicagoj. (Panev. ap., Pakruojio p., Draumenų k.) Amerikoje išgyveno 39 metus.

MISEVIČIUS Leopoldas, 84 m., mirė Birž. 17, Chicagoj. (Krekenavos p. ir k., Panevėžio ap.)

KRASAUSKIENĖ Marė (Ivanaukaitė), sulaukus senatvės mirė Birž. 19, Chicagoj. (Raseinių ap., Kelmės par.) Amerikoje išgyveno 31 m.

MIKALAUSKAS Petras, 49 m., mirė Birž. 2, Collinsville, Ill.

VISTARTAS Vincas, pusamžis, mirė Birž. 16, Chicagoj. (Telšių ap., Kvedarnos par.) Amerikoje išgyveno 40 metų.

MIKELIS Jokubas, 58 m., mirė Birž. 16, Chicagoj. (Ukmergės ap., Ledokių p., Maršalių k.) Amerikoje išgyveno 33 metus.

BALČIUS Mykolas, pusamžis, mirė Birželio 11, Chicagoj. (Tauragės ap., Šilalės par., Biržlaukių k.)

KUMPIKAS Ignas, pusamžis, mirė Geg. 25, Hart, Mich. (šiaulų aps., Kelmės par.) Amerikoje išgyveno 37 m.

BARASAUSKIENĖ Magdalena (Janušaitė), pusamžė, mirė Birželio 13, Georgetown, Ill. (Aleksandravo par.)

POŽERIENĖ Olga (Lipinskaitė), 50 m., mirė Liepos 18, Chicagoj. (Akmenės par.)

POŠKA Jonas, 39 m., mirė 21 Birželio, Chicagoj. (Gimės Spring Valley, Ill.)

JUCIUS Ričardas, 9 metų, mirė Birž. 20, Chicagoj, kur buvo ir gimęs.

VITKAUSKAS Antanas, mirė Birž. 19, Cambridge, Mass

BLADŽIUNAS Vladas, mirė Birž. 17, Baltimore, Md.

KRUČIENĖ Liudvika, 45 m., mirė Birž. 3, Racine, Wis.

REKIENĖ Magdė, 70 m., mirė Birž. 17, Wilkes-Barre, Pa.

ŽURINSKIENĖ Ona, 68 metų, mirė Birž. 7, Luzerne, Pa.

GALAITIS Edvardas, 45 m., mirė Birž. 8, Wyoming, Pa.

GEČIONIS R., mirė Birželio 11, Duryea, Pa.

ZDANAVIČIUS Jurgis, mirė Birž. 14, Luzerne, Pa. Amerikoje išgyveno 50 metų.

LAWRENCE, MASS.

PRIGERĖ. Bolesius Zuromskas, 58 m., išvyko su savo žmona ir dukterija į Poms Pond, Andover, šeštadienį po piet, Liepos 8, atsivėdinti. Bepilaukiojant vandenį iki krutinės gilumo, jisai staiga nugrimzdo. Kiti aplink jį buvę plaukikai nekrepė į tai dėmesio, bet žmona pradėjo rupintis, nematydama jo ant vandens viršaus, ir pašaukė sargą. Iki jį surado ir ištraukė Zuromskas jau buvo prigėręs ir pastangos atgaivinti nepavyko.

Velionis paejo iš Kauno, išgyveno Lawrence apie 39 metus ir plačiai dalyvavo Lietuvos organizacijų veikime.

LIEPOS 4 ŽUVO 334 BE KARO LAUKO

Svenčiant Amerikos Nepriklausomybės 168 metų sukaktį, pereitą savaitę Liepos 4 d. visoje šalyje be karo, be jokų priežasčių žuvo 334 asmenys.

Trafiko nelaimėse užsimušę 142, prigėrę 94, ir 97 mirė nuo kitokių staigių priežasčių.

AUKOKIT Lietuvos vadavimui reikalams per LVS. Visi stokime už laisvą Lietuvą.

Patogus Skausmo Liuosuotojas nuo Mažų Gėlimų Dykai

REUMATIZMO

Jei kenčiate kuno skausmus: jei sąnariai jusauja, jei užima skausmai oro, permainose, atariam juma bandyti ROSSE Tabs be reikates ir obligacijų. Naujodjams tukatandų per virš dvidešimt metų, gavimui greito paluosavimo skausmų Reumatizmo, Artritis, ir Neuritis.

DYKAI šio Laikraščio Skaitytojams Jeigu niekad nenaudojote ROSSE Tabs, orašom juma BANDYT juos—išbandykite mus su kaitais. Pasysime juma pilno dydžio naldę—sunaudokit 24 tabletes DYKAI. Jei neturite greito paluosavimo nuo skausmo ir lūs busit nepatenkinti pasekėmis ir to pakelk žema kaina, grąžinkite nenaudotą daldį, ir juma nieko nekasku. Neslyskit pinigų, tik savo varda ir adresą:

ROSSE Products Co., Dept. X-3 2708 W. Farwell Av. Chicago 45, Ill.

A VACATION here means increased ability to work for Victory. Relax on the world's finest white, sandy beach. Swim in the blue waters of Lake Erie. All sports... tennis, golf, boating, fishing, etc. All amusements. Excellent meals. Dancing nightly. "Name" bands each week-end in Grand Ballroom, including such famous bands as Tommy Tucker, Will Osborne, Bobby Sherwood, Ada Leonard, Stan Kenton and others.

Easily reached by rail or bus and hourly steamer from Sandusky. S. S. Theodore Roosevelt daily at 9 a. m. from Cleveland. Steamers also from Detroit and Toledo. On U. S. Route 6 and Ohio 2.

CEDAR POINT-ON-LAKE ERIE Sandusky, Ohio

Tegul meilė Lietuvos
Dega mūsų širdyse!

LAISVA LIETUVA

Laisvę pažinę —
Jungo nevilksim!

Lietuvos Padangėje

Lietuvių Tautos Išnaikinimas — Jų Visas Tikslas. Vokiečiai Lygūs Žiauriams Rusams. Lenkai Daro Planus Lietuvą Užgrobti — kai Musų Tarybininkai Siulosi Jiems Bendradarbiavimą

Nepriklausoma Lietuva savo Birželio 15, 1943 numerįje rašo:

„Prisiminkime tuos desėtkus tukstančių mūsų tautiečių — kudikius, vaikučius, jaunimą, subrendusius, senelius: mūsų liaudies ir mūsų tautos dukteris ir sunus, žuvusius bolševikų kalėjimuose, priverčiamojo darbo stovyklose, sušaudytuosius ir tolimose trėmimo vietose be jokios pagalbos vargstančius ir bolševikinio barbarizmo kančiamus.“

Prisiminkime ir tuos tukstančius mūsų tautiečių — ukinkus, kurie su kudikiams ir kitais šeimos nariais išmesti ir dar metami iš darbu ir kančiomis savo protėvių sukurtų ukių; darbininkus išvežtus ir dar vežamus Vokietijos naikinaujančių pramonės ir iš ten siunčiamus į lagerius, priverčiamojo darbo stovyklas ir kalėjimus tam kad žūtų; jaunimą ir karių gaudamus ir gabenamus į rytų frontą mirti už antrą savo tėviškės okupantą be naudos Lietuvai; nukankintus ir sušaudytus kalėjimuose; Rentelno politiniai žudomą naikinamuose lageriuose inteligentiją.

Šį baisų suaktuvnį mūsų Valstybei ir Tautai Birželio mėnesį pagerbime okupantų nukankintus ir dar kankinamus mūsų tautiečius, ukydime savo tarpe aktyvų solidarumą, ruoškimes gyventi nepriklausomai, patys pasilikime ir kitiems padėkime pasilikti Tėviškės pastogėje.

Dvejos Skaudžiosios Metinės

Atskirai minėti bolševikų ir Vokiečių okupacijas nėra prasmės, nes jos savo siekimais Lietuvai panašios it dvynukai, ir neatskiriamos it Siamietės seserys. Gali būti tarp jų taktikos skirtumų, to nereikia neigti. Gali Rusai rytoti labiau grubią, daugiau rytmus būdingą politiką, Vokiečiai gali savo darbą dirbti sumaningiau, inteligentiškiau, net toliau nutančiai. Tai priklauso nuo jų kultūrinio lygio. Bet tai nėra esminis dalykas, juo labiau kad ir tie skirtumai nebūna jai žymūs, jau baigiasi išsilygtinti. Bent kiek lengviau galėjom atsikvėpti po bolševikų karo, ėdusio mūsų tautą tukstančiais, bet... tik tol kol rudieji nesuorganizavo savo aparato Lietuvoje. Ar dabar gali būti tikras ramus Lietuvos inteligentas kad jis šiandien nebus sumintas ir išvežtas? Ar gali būti tikras ukinkas kad jis nebus išmestas iš sodybos, nors ir prievoles bus atlikęs, jei toks jo ukis patiks kolonistui? O kas laukia tų kurie prievolių nepajėgia atiduoti? Koks likimas „savanoriškai“ siunčiamų Lietuvių į frontą, gaudomų kaimuose? Miestuose tos pačios naktinės žmonių medžioklės, tos pačios suimtųjų žudynės mirties koncentracijos lageriuose kaip ir enkadevistų laikais.

Abiem okupantams visos priemonės geros jei tik jos veda prie tikslo. O jų tikslas yra Lietuvą ir visą Pabaltijį taip įliet į Rusiją arba Vokietiją kad mes jau niekad nesudarytume jiems problemos ar nerimo šaltinio. Tiek Rusai, tiek Vokiečiai, atrodo, mano kad to galima atsiekti tik tuo atveju kai Lietuvoje gyvens arba Vokiečiai arba Rusai, o

ne Lietuviai. Delto Vokiečiai mus jau kolonizuoja, mėtė iš ukių, butų, delto mums negrąžina bolševikų išplėsto musų turto ir laiko jį savo nuosavybe. Bolševikai savo nacionallizacijos įstatymais pasitarnavo rudiesiems, nors jei jos ir tiek būtų atiminėjė musų turtek būtų atiminėjė musų turtek kaip atiminėjė dabar net bolševikų nacionallizacijos nepaliesius namelius, baldus ir kita. Nepaslaptis kad ir bolševikai rengėsi visą musų kraštą kolonizuoti, o mus ruošėsi išgabenti į rytus.

Bolševikų okupacinis teroras kai kurių Lietuvų paveikė protus ir galvoseną, išmūšė jiems realią politinę mintį. Šiems žmonėms nazių-bolševikų karas buvo viskas, kai tuo tarpu musų tautai šis karas tebuvo ir tegalėjo būti tik pirmos bolševikų okupacijos pakeitimu antrąja — ir musų laimėjimui paskutine — Vokiečių nazių okupacija.

Šie žmonės pasistengė paskleisti krašte klaidingą pažinimą ir Vokiečius, kad juos pasitikis su gėlėmis, galima tautai laimėti laisvę. Tai buvo klaidinga galvosena. Vokiečius reikia pasitikti lazdomis.

Lietuviai mobilizuojami pagal Kubiliuno patikėtinių konferencijos nutarimus; suimnėjami ir kalinamos neregistruotus karininkų šeimos ir naujokų tėvai Kubiliuno įsakymu. Visur Vokiečiai stengiasi sudaryti įspūdį kad tai esąs pačių Lietuvų darbas ir reikalas.

Mes žinom kad pasaulis gerai supranta Vokiečių klaidą Lietuvoje ir del to nekaltina musų tautos nei už jos darbus, kaip lygiai gerai supranta kad Lietuviams nei vieno musų priešio laimėjimas nei kito pralaimėjimas dar neišsprendžia Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės problemas. Lietuva niekad neįjungė savo likimo su vieno ar kito okupanto laimėjimu, neįjungia jo ir dabar, neįjungia jo nei ateityje, nes ji pasiryžus reikalingus momentus drauge su visa pavergtą Europą atkurti laisvą ir nepriklausomą gyvenimą, kad galėtų dirbti savo tautos ir visos žmonijos taikos ir kurybos darbą.

NAUJOJI EUROPA

Vokiečiai, laimėję karą su Lenkais, susitarė su bolševikais del Lenkijos pasidalinimo ir Suvalkų trikampi prisijungimo prie Prūsijos. Šitame nelaimingame Suvalkijos trikampyje gyvena gerokas skaičius musų tautiečių. Naziai iškrastė jaunesniąją vietos gyventojų kartą į Vokietiją, atėmė musų tautiečių. Naziai iškrastė jaunesniąją vietos gyventojų kartą į Vokietiją, atėmė musų tautiečių. Naziai iškrastė jaunesniąją vietos gyventojų kartą į Vokietiją, atėmė musų tautiečių.

Abiem okupantams visos priemonės geros jei tik jos veda prie tikslo. O jų tikslas yra Lietuvą ir visą Pabaltijį taip įliet į Rusiją arba Vokietiją kad mes jau niekad nesudarytume jiems problemos ar nerimo šaltinio. Tiek Rusai, tiek Vokiečiai, atrodo, mano kad to galima atsiekti tik tuo atveju kai Lietuvoje gyvens arba Vokiečiai arba Rusai, o

Jeigu tokiame, nuo amžių ten gyvenusiam prireikia su koku reikalu nueiti pas senioną, valžina bolševikų išplėsto musų turto ir laiko jį savo nuosavybe. Bolševikai savo nacionallizacijos įstatymais pasitarnavo rudiesiems, nors jei jos ir tiek būtų atiminėjė musų turtek būtų atiminėjė musų turtek kaip atiminėjė dabar net bolševikų nacionallizacijos nepaliesius namelius, baldus ir kita. Nepaslaptis kad ir bolševikai rengėsi visą musų kraštą kolonizuoti, o mus ruošėsi išgabenti į rytus.

Musą ir ukiuose bei įmonėse taip kad nėra nei vieno Lietuvos ar kito kurio vietos gyventojų kuris nebūtų gavęs musų ti.

ALT ANT 'PRIELANKIŲJŲ' LENKAMS SĄRAŠO

Lenkai Pasirengę Lietuvą Užgrobti

Lietuvos pogrindžio žiniose vienas pranešimas tai kaip sakoma:

Sužinota kad Lenkai Lietuvoje steigia savo organizacijos skyrius, kurių tikslas atėjus laikui prijungti Lietuvą prie Lenkijos.

Kiekvienam skyriui yra atsiųsta klausimų laiškeliai, kuriuose klausama ar Lietuvį laikymasis Lenkijos atžvilgiu pasikeitė ar ne. Atsakymas kad laikymasis tas pats, tik taktika pasikeitė.

Toliau klausama ar Vyskupas Reinys yra ištikimas Lenkam, po Romos įspėjimo (jokių įspėjimų betgi Vysk. Rainys negavo). Atsakymas: Jis dar daugiau varo Lietuviską propagandą. Ir seka eilė kitų klausimų.

Be to ragina Lenkus sudaryti sąrašus Lietuvų kurie yra palankūs Lenkam. Ypač aktyviai tame darbe pasireiškia Panevėžio ir Vilniaus Lenkai. Kai kur bažnyčios vardu renka aukas slaptam Lenkų sąjūdžiui Lietuvoje remti.

Iš Vilniaus atvežė medžiagą maino į šovinius mokėdami už šautuvo šovinį net iki 5 marčių.

Žodžiu, Lenkai rengiasi, — baigia Lietuvos pranešimas.

Dabar pažiūrėkime į musų Tarybininkus Amerikoje, kurie ir 1943 pavasarį su Lenkais santykių įsiekio, slaptas tarybas vedė, ėjo į jų parengimus, kvietė Lenkų konsulus į Lietuvos Nepriklausomybės minėjimus, ir šymet vėl — siuntė Lenkų kongresui Buffalo sveikinimus ir „nuosirdžius linkėjimus“, siūlydamiesi su Lenkais bendrai dirbti — tuo visu laiku kai Lenkai ruošė planus Lietuvos pavergimui!

Tarybininkai — ir vieni ir kiti — tikrai įrašyti Lenkam palankiųjų sąrašuose Londone, Washingtone, Varšavoje. Lenkai seka Lietuvį Amerikoje spaudą, jų konsulatai čia ir Londone prenumeruoja Dirvą, tat be abejo prenumeruoja ir kitus musų laikraščius.

Akivaizdoje tokių Tarybininkų kenksmingų darbų, dryn jie betgi reikalauja SLA seime sau \$2000 ir seimas jiems davė, o Lietuvai Vaduoti Sąjungos prašymas \$500 buvo komisijos atmetas. Žinokime kad Lenkai planus užgrobti Lietuvą gamina ne keli šūskurę Lenkai kur nors Lenkijoje, bet patys aukštieji Lenkų galvos Washingtone ir Londone ir siuntinėja raportus

Lietuvos Vadai Susirupinę Tautos Išlikimu

Pastaru laiku pradėjo Amerikos Lietuvius pasiekti straipsniai nnušviečianti Lietuvos žmonių kovą už savo išlikimą. Jie, budami po Vokiečiais, žiaurioje okupacijoje, slaptai leidžia savo laikraštus, kad ir mažus, bet daug pasitarnaujantįs pačių Lietuvos žmonių vienas kitam dvasios sutiprinimui, kad laikytųsi ir laukty ateinančios valandos kada laisvė ir nepriklausomybė vėl išauš jų padangėje.

Tie reikšmingi straipsniai, ir vienokio ir kitokio Lietuvoje veikiančio komiteto, ir šaulių Sąjungos, ir kitokių, tilpo ir telpa Dirvoje. Tam tikslui mes įvedėme antraštę „LIETUVOS PADANGĖJE“. Kokie tik raštai, žinios ar atsišaukimai iš Lietuvos kovotojų ateis tilps po ta antrašte.

Šie straipsniai ir atsišaukimai tai gyvas Lietuvos žmonių ryšys su mumis, Amerikos Lietuviais, kurie laisvėje gyvename ir kurie, daugumoje, rupinames Lietuvos likimu.

Lietuvoje einanti laikraščiai, kurių pirmus puslapius nufotografuotus gavome ir mes, yra šie:

Vieninga Kova — Lapkričio 2 d. 1943 metų numeris. Jo antraštėje yra šie reikšmingi žodžiai: „Laimėsim arba žusim, bet vergais nebusim!“

Pirmutinis straipsnis jame, „Vėlinės“. Lietuvos Laisvės Trimitas — nr. 1, Rugpjūčio, 1943 m., leidžia Lietuvos šaulių Sąjungą. Straipsnis prasideda su: „Tegul meilė Lietuvos dega mūsų širdyse.“

Nepriklausoma Lietuva, nr. 13 (25), Rugpjūčio 1, 1943 m. Pirmas straipsnis: „Brangūs Tautiečiai!“ Vyriausio Lietuvos Komiteto atsišaukimas.

Laisvė — nr. 21, Spalio 30, 1943. Pirmas straipsnis „Nesiduokime Klaidinimui“ (Jis tilpo Dirvoje).

Laisvės Kovotojas — nr. 21, Vasario 16, 1944. Leidžia Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjungą. Pirmas straipsnis, taip pat jau tilpęs Dirvoje, yra: „Į Lietuvį Tautą“, Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto atsišaukimas ir paskelbimas savo programą.

Šis komitetas matomai yra paskiausias ir galutinė Lietuvos susijungimo į bendrą kovą išdava, kadangi žinios apie jį pasiekė mus Amerikoje tik šiais metais, po Vasario 16-tos šventės.

Matydami ko siekia Lietuvos žmonės, tie kurie dar išliko gyvi nuo bolševikų teroro ir deportacijos ir nazių siaubo,

tus savo slaptoms organizacijoms.

Tokių žinių akyvaizdoje, gerbiame Amerikos Lietuviai, savo senosios tėvynės Lietuvos mylėtojai ir jai laisvės trokėjai, nereikalaukite kad Lietuvai Vaduoti Sąjunga sueitų bendrai dirbti su Amerikos Lietuviu Taryba! Ji ir jos vadai pertoli nuėjo nuo teisingo Lietuviško kelio.

Lietuvai Vaduoti Sąjunga griežtai laikysis Lietuviško kelio ir kviečia sau į talką visus tuos Lietuvius kurie nori Laisvos, Nepriklausomos Lietuvos, o ne kokios ten Lenkijos „demokratijos“ (pavidale Lenkų vergijos), kurią Tarybininkai iš Lenkų Buffalo kongreso prašė!

Mes esame su Lietuvos Laisvės Kovotojais, ne su tais kurie duoda instrukcijas Lietuvą pavergti.

mes rupinkimes kuolabiausia jiems padėti. Darykime viską kad jų viltys, po tiek kentėjimų ir laukimo, nebūtų apviltos.

Iš jų pranešimų ir atsišaukimų matome kaip rimtai jie rengiasi naujam gyvenimui: išsprendė ir konstitucijos reikalą, ir nuosavybės grąžinimą, neskelbia niekam keršto, ir patys žino kokia jiems valdžia po karo bus reikalinga ir prie to ruošiasi.

Mes skelbėme ir skelbiame kad musų nusistatymas yra palikti patiems Lietuvos žmonėms išrinkti sau valdžią kokios jie norės.

Savo didžiausiu tikslu mes laikome pegerbėti Lietuvai atgauti nepriklausomybę. Tam tikslui galit pagelbėti ir jūs ir visi kiti, ir todėl Lietuvai Vaduoti Sąjunga prašo iš jūsų tautos savo darbe.

Mūsų tikslas yra išplatinti visoje Amerikoje knygą „Timeless Lithuania“, kuri gina drąsiai Lietuvos laisvės bylą. Pirkite, dalinkit kas knygas įsose svarbesnėse Amerikos įstaigose ir žymies Amerikos žmonėms.

Lietuvai Vaduoti Sąjunga dirba ir kitus darbus kuriais mes kaip Amerikos Lietuviai galime ir privalome pagelbėti paremiant LVS savo aukomis.

LVS CENTRAS
6820 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio.

KAIP SU RUSŲ NAUJA OKUPACIJA?

Gausiai rašantis Amerikonis-koje spaudoje Maj. Gen. David Prescott Barrows, kuris daug kartų gynė ir dabar gina Lietuvos ir kitų Rusų kaimynių likimą, pastaru laiku rašydama apie Rusų žygiavimą pačių Vokiečių į Lenkiją ir kitas kaimynines šalis, padaro rimtą paklausimą kas bus toliau? Jis rašo išvadoje vieno savo pastaro straipsnio:

„Rusų armijos einančios į rytinę Lenkiją, jų pačių valdžios pareikškimais, nebus „išlaisvinimo armijos“, bet bus armijos rytų Lenkijos užkariavimui ir prijungimui prie Sovietų.“

„Rusai remia savo legales teises savo užsibrėžime prijungti Lenkiją ir kitas kaimynines šalis ant savo slaptų sutarčių padarytų tarp Stalino ir Hitlerio, ką jie padarė prieš pradžią 1939 metų karo.“

„Ar Britų ir Amerikos žmonės, kurie 1939 metais laikė šią Hitlerio-Stalino sutartį begėdinga, dabar pasirošę užgirti tą Stalino dalį toje apgavystėje? Nėra jokio įrodymo kad Britų ir Amerikos vyriausybės būtų pranešę Stalinui jog jos prieštarauja jo tikslui.“

„Yra net pranešimų kad Teherane Stalinui buvę pasakyta jog tie užkariavimai bus jo. Visuomenė palikta kaip akla šiuo Rusų teritorijų išdidinimo klausimu. Tai yra pats svarbiausias klausimas koks šio karo metu iškilo.“

Svarbu ir naudinga kad šiuo laiku randasi tokių rašytojų ir tokių didelių Amerikos laikraščių kurie šitokius raštus talpina. Jie kartu gina ir Lietuvą, nors kaip kada Lietuvos vardas ir nepaminimas.

•SVEICARIJA gamina popierą nuo to laiko kaip pirmą kartą Baselyje buvo išstatyta popieros dirbtuvė 1440 metais.

KAIP SLA SEIMAS PASKYRĖ \$500 KNYGAI TIMELESS LITHUANIA

SOCIALISTŲ KLIKA IR SEIME BUVO ATMETUS LVS LAISKĄ

Kaip ciciliškiška klika stengiasi turėti Susivienijimą savo kontrolėje ir melžti jį iki jame dar yra pinigų, parodo ir šis antras atsitikimas su Lietuvai Vaduoti Sąjungos prašymu kad iš SLA Tautišky Centų Fondo būtų paskirta \$500 „Timeless Lithuania“ išplatiniui. Tas prašymas Bagočiaus-Grigaičio paskirtos Tautišky Centų dalinimo komisijos buvo atmetas.

Atmetė jį diduma fanatiškai cicilikų nūstatytų komisijos narių, pasitarus su Grigaičiu.

Aną kartą tas SLA akipelėša atmetė LVS prašymą paremti „Timeless Lithuania“ leidimą, pagrobdamas sau autoritetą spresti, kitaip sakant sucenzuruoti, knygos turinį — jis pasakė, kadangi rankraščio jam neduodama peržiūrėti tai SLA Pildomoji Taryba negali skirti tai knygai paremti pinigų. Ir Pild. Taryba, bijodama to „cenzoriaus“, Lietuvai Vaduoti Sąjungos prašymą atmetė.

Tuo tarpu, sulyg to akipelėšos „leidimo“ (ar įsakymo) P. T. skirstė stambias sumas Am. Liet. Tarybai ir apmokėjo savo atstovų į ALT suvažiavimą keliones ir sugaištis.

Dabar LVS Valdyba kreipėsi į SLA seimą Philadelphiajoje, adresuojant laišką Tautišky Centų skirstymo komisijai, kad paskirtų \$500 nupirkimui SLA vardu knygų „Timeless Lithuania“.

SLA narių dauguma yra tie patys tautininkai ir geri patriotai ir jie sudeda lygiai tuos Tautiškus Centus, tačiau seimo metu paskirta cicilikų-sandariečių komisija jų didumos sprendimu rado LVS prašymą atmetinu. Tuo pačiu atveju ta pati komisija paskyrė iš tų pačių Tautišky Centų fondo net \$2,000 A. L. Tarybai!

Tai begėdystė kokią tik akipelėšos cicilikai gali papildyti, nebijodami svetui į akis žiūrėti. Kad skyrimas tų \$500 „Timeless Lithuania“ praplatinimui turi visuomenės pritarimą parodo paskui pačiame seime, ti.

kuomet komisija patiekė savo rekomendaciją kitiems reikalams skirti dideles sumas, o LVS nieko, seime iškeltas pareikalavimas skirti \$500 „Timeless Lithuania“ parėmimui rado didumos greitą pritarimą.

Kur buvęs-nebuvęs ten lyg

„Kad Lietuva vėl Butu Laisva ir Nepriklausoma!“

Auka

LIETUVOS LAISVINIMO REIKALAMS

Šiuo kuponu galit siųsti visokias savo aukas Lietuvos Laisvinimo ir Vadavimo reikalams. Lietuvai Vaduoti Sąjunga ir Lietuvų Tautinis Šelpimo Fondas yra inkorporuotos ir yra inkorporuota ir valdžioje registruota organizacija.

Lietuvai Vaduoti Sąjungai Aukų Kuponas	
LIETUVAI VADUOTI SAJUNGA 6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio	
Siunčiu auką \$.....	Lietuvos Vadavimo darbams
\$.....	Knygai „Timeless Lithuania“
\$.....	Knygai „Lietuvos Istorijos Bruožai“
\$.....	L. V. S. nario mokestį
Viso \$.....	
Vardas ir Pavardė.....	
Adresas.....	
Miestas.....	Valst.....
ŠI KUPONĄ SU SAVO AUKA PASIŪSKIT LVS. CENTRUI	

Lietuvai Vaduoti Sąjungos Centras
6820 Superior Avenue Cleveland 3, Ohio

pilypas iš kanapių pasišoko ir tas „cenzorius“ ir dabar jau jis „rekomendavo“ „del šventos ramybės“ duoti tuos \$500....

Jeigu dabartinė Pild. Taryba neatsikratys to akipelėšos ir neuždarys SLA Tautišky Centų Fondo tai jis išvilios savo politikos reikalams visus pinigus — tik tam jis taip įsikibęs į SLA ir laikosi, iki kokiam fonde pinigų dar yra.

Už tuos \$500 ką LVS gauna už „Timeless Lithuania“ ačiu tiems SLA seimo delegatams kurie nepaisydami cicilikų patvarkymo apeliavo į visą seimą ir gavo. Tiems gi komisijoms rariams ir tiems skymėjams gėda prieš visą tautą už tokį nedorą vienpusiavimą.

AUKOS

Ir Pinigai už Knygą

William B. Prank, iš	
Yakima, Wash.,	\$13.00
(iš jų \$3 knygai ir	
\$10 Lietuvos vadavimui)	
J. Belazaras,	
E. Windsor, Conn.	15.00
už knygas	
Mrs. Justina Jekavičienė,	
Taunton, Mass., knygai	3.00
auka	1.00
The Halle Bros. knygai	1.80
Kazys Zibikas,	
So. Boston, Mass.	2.00
A. J. Tomkus,	
Meriden, Conn.	9.00
Rev. J. E. Giedra,	
Washington, D. C.	3.00
The James Book Store	
Cincinnati, O.	3.00
Jane Koby,	
Philadelphia, Pa.	3.00
A. C. McClurg & Co.	
Chicago, Ill.	3.00
Mirga Michaels, Detroit	
nario mokestis	2.00

PATAISA. Prie Baltimore, Md., LVS skyriaus prisiųstų aukų ir narių mokesčių, kurie buvo pažymėta bendroje sumoje \$38, buvo praleista vardas **Feliksas Rutkus,** 2.00

Darbštaus LVS 4-to skyriaus P. P. Jaro žmona rimtai susirgo, kas privertė p. Jarą pasitraukti iš sekretoriaus pareigų. Sekretorium išrinktas A. Kurelaitis.

Knygos gaunamos po \$3.00. Užsakymus siųskit tuojau, adresuokit:

LVS CENTRAS
6820 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio

Bukime Verti Senojo Lietuvių Vardo

Lenkų Skriaudos Lietuvai ir Lietuvių Riteriškumas. Lenkai — Grobuonys ir Lenkai Geraširdžiai Unionistai. Pirmųjų Dauguma ir Pastaryjų Mažuma. Amerikos Lietuvių Tarybos Šunuodegiavimas Lenkams ir Katalikiškųjų Tarybininkų Praregėjimas. Vokiečiai, Maskoliai, Lenkai bus Visuomet Lietuvos Priesai.

Kai 1939 metais naziai žiauriai sumušė Lenkus, o tuometiniai nazių sąjungininkai-bolševikai dar durė Lenkams peiliu į nugarą, apie 750,000 kvadratinį kilometrų savų ir svetimų žemių apimanti Lenkijos valstybė pasijuto esanti nušluota iš žemėlapių. Lietuviai, atjausdami šią didžią Lenkų nelaimę, daug tukstančių jų pabėgėlių prigludę švelnioje Lietuvos pastogėje. Ne vienas jų pakeitė savo pažiūrą į Lietuvius kai už tą blogą kurio Lietuva ilgėsi istorijos bėgyje buvo patyrus iš Lenkų, Lietuviai atsimokėjo vaisingumu. Tačiau didelė dauguma Lenkų pabėgėlių, dar tebebudami Lietuvoje, vietoje dėkingumo rodė nelojalumą. Didelė dauguma Lenkų, užuot galvoję kaip padėti prisikelti parbloktai Lenkijai, užuot įsidėmėję tragingų pasekmių turėjusias praeities klaidas, svajojo ir planus kurė kad ateities Lenkija atsikels didesnė negu ji buvo iki šiol, kad ji vadovaus ne tik šiaurės Rytų Europai, bet ir Balkanams, taigi bus begalo galinga valstybė nuo "jūrų iki jūrų".

Vėl gi buvo tokių kurie Len-

kijos nelaimės priežastį įžūrėjo tik tame kad tarp Lietuvos ir Lenkijos nebuvo unijos. Dauguma jų buvo vidutiniai ir liū j nugarą, apie 750,000 kvadratinį kilometrų savų ir svetimų žemių apimanti Lenkijos valstybė pasijuto esanti nušluota iš žemėlapių. Lietuviai, atjausdami šią didžią Lenkų nelaimę, daug tukstančių jų pabėgėlių prigludę švelnioje Lietuvos pastogėje. Ne vienas jų pakeitė savo pažiūrą į Lietuvius kai už tą blogą kurio Lietuva ilgėsi istorijos bėgyje buvo patyrus iš Lenkų, Lietuviai atsimokėjo vaisingumu. Tačiau didelė dauguma Lenkų pabėgėlių, dar tebebudami Lietuvoje, vietoje dėkingumo rodė nelojalumą. Didelė dauguma Lenkų, užuot galvoję kaip padėti prisikelti parbloktai Lenkijai, užuot įsidėmėję tragingų pasekmių turėjusias praeities klaidas, svajojo ir planus kurė kad ateities Lenkija atsikels didesnė negu ji buvo iki šiol, kad ji vadovaus ne tik šiaurės Rytų Europai, bet ir Balkanams, taigi bus begalo galinga valstybė nuo "jūrų iki jūrų".

Kuriems jų buvo tekę būti Lietuvoje dar prieš I Didįjį Karą, tie baisiai stebėjosi nepaprasta Lietuvos pažanga. Kai kurie jų, pamatę plačias asfaltuotas Kauno gatves, švartus, erdvius šaligatvius ir modernius namus net nenorėjo tikėti kad čia tas pats sulinkęs, medinis Rusijos provincijos miestelis, kuriame jiems buvo tekę buvoti dar prieš tą karą.

Bet dar nuostabesnė jiems buvo Lietuviškojo kaimo pažanga. Nusausintos pelkės, praversti nauji plantai ir vieškeliai, lygūs ir gerai įdirbti

laukai. Kaimų su sulinkusiomis trobelėmis kaip ir nebėkė, bet jų vietoje daug kur matosi tvarkingi viensėdžiai su gražiais skarda dengtais trobesiais bei raudonstogiais klijimais. Šian ir ten matosi dideli, moderniniai muriniai pastatai su plačiais, erdviais kiemais aplink juos. Tai mokyklos, į kurias keliais ir takeliais skuba raudonstogiai, linksmi, švariai apsivilkę ir knygomis nešini Lietuvių ukininkų vaikai. Jie žiūri drąsiai praeiviams į akis, kai kada šuktelį jiems pasveikinimo žodį ir linksmi sau nubėga toliau. Štai kur Lietuviškumo tvirtovės, štai kur gaivalingoji Lietuvių tautos jėga!

Ir prisimena Lenkas dvarponėlis Lietuvą kokia ji buvo prieš 25—30 metų, tą skurdą ir vargą kurs viešpatavo Lietuvoje, ir negali atsistebėti. Lenkija per tuos kelis dešimtmečius mažai tepažengė priekin, dar ir prieš pat karą su Vokietija Lenkijoje tebebuvo keliolika milijonų driskių, "bebatų", kaip patys Lenkai mėgdavo išsitiarti. Lenkijoje liko ta pati nusenus santvarka kurioje, kaip senoje Lietuvos Lenkijos valstybėje, piliečių teisėmis tesinaudojo privilegijuotieji, o kiti, mažžemiai ir bežemiai kaimiečiai, ir toliau liko beteisiai. Teorėtiškai Pilsudskinės dvasios "Rzeczpospolitoje" tas skirtumas buvo panaikintas, bet praktikoje ir toliau Lenkų kaimas skendo vergovėje ir tamsoje.

Ir mato Lenkų pabėgėlis

kad tarp Lietuviškojo kaimo ir Lenkiškojo jau ne 20—30 metų pažangos tarpas, bet mažiau 50, o kai kuriose vietose net 100 metų. Ir ima jis vaizduotis kad jei tarp Lenkijos ir Lietuvos būtų buvusi unija tai ir Lenkija būtų tiek pat pažengusi ir priekį kiek pažengė Lietuva; gal, pagaliau, blaivios Lietuviškos nuotaikos paveikta, Lenkija nebūtų nuėjusi avantiuristiškos politikos keliu — nebūtų siekus svetimų žemių grobime, nebūtų iš "unaro" susibroliaavus su Vokiečiais ir padėjus jiems užgrobti Čekų — gal ko gero ir karo su Vokietija būtų išvengus, gal, pagaliau, ir jam, padoriam žmogeliui, nebūtų reikę iš savo namų bėgti ir prieglaudos Lietuvoje įieškoti.

Tačiau tokių gerų intencijų "unionistų" Lenkijoje buvo nedaug; didžioji Lenkiškos visuomenės dalis, nenuvokdama Lenkijos pajiegumo ir nedarydama sau skrupulų dėl teisės ir teisėtumo, siekė svetimų žemių grobimo ir tiek. Lietuvos atžvilgiu jie buvo begalo piktai nusistatę, pavydėjo jiems padarytos pažangos ir tebesiekė jos prijungimo į Lenkiją.

Paskutiniu metu aiškėn iškilančios Lenkų intencijos Lietuvos atžvilgiu aiškiai parodo kad greta Rusų ir Vokiečių nuomoniais Lietuvos priešais yra ir Lenkai. Šią pagaliau pastebėjo ir katalikiškieji tarybininkai. Liepos 1 d. Drauge tilpo vedamasis, "Lenkų Planas Lietuvai Paglemžti", kuriame nurodoma kad Lenkų valdžia Londone išleido slaptas instrukcijas, kuriose sakoma kad Lietuva po karo nepri- valanti atsikelti kaip nepriklausoma valstybė ir kad Vilnius turis priklausyti Lenkijai.

Išskeldamas aiškėn tuos nedorus Lenkų planus, Draugo vedamojo autorius nurodo kad Lietuviai vistiek be kompromisų sieks nepriklausomos Lietuvos atkurimo ir visų Lietuviškųjų žemių, visų pirma Vilniaus, susigrąžinimo. Ta proga jis pabrėžia kad Lietuviai pergerai pažysta Lenkus kad pasiduotų jų "gudrybėms". Blaivūs ir sveikintinas pareiškimas!

Baisu, betgi, kad jis, kiek tai liečia tarybininkus, neliktų tuščiais žodžiais. Ką aukščiau minėtas Draugo numeris nurodė, nėra naujas dalykas. Lenkai visuomet buvo siurbėlės Lietuvos atžvilgiu ir tokiomis jie amžinai liks.

Nežiurint į tai, tiek paskiri tarybininkų veikėjai, tiek pagaliau ir pati Amerikos Lietuvių Taryba už Lenkų rodomą Lietuvai panieką ir jų nedorus užsimojimus yra atsakę Lenkams saldžiu šunuodegiavimu.

Tame pačiame Drauge, kuris šiandien iškelia aiškėn Lenkų niekšystes Lietuvos atžvilgiu, dar prieš mėnesį laiko buvo džiugaujama del Amerikos Lietuvių Tarybos pašunuodegiavimo Lenkams. Kaip, girdi, protingai Amerikos Lietuvių Taryba pasielgus pasveikindama Lenkų kongresą Buffalo ir pareikšdama kad Lenkai su Lietuviais turį bendradarbiauti demokratiškai Lenkijai ir demokratinei Lietuvai atkurti! Koks apakimas ir savęs negerbimas!

Lietuvos nusistatymas kitų valstybių atžvilgiu gražiai išreikštas Lietuvos Nepriklausomybės Paskelbimo Akte: "Lietuva nutraukia visus ryšius, kurie kadaise yra buvę su kitomis valstybėmis". Šitas pareiškimas padėjo pagrindus Lietuvos Užsienio Politikai, kurios vyriausias dėsnis buvo savarankiškumas. Ne šlietis prie kitų, ne susirišti su kitais ir išblukti, o išryškinti savo individualumą, atrasti savo individualų ir Lietuvišką kelią ir juo eiti — štai mūsų siekimas ir tikslas. Jei kas mumų padeda tuo keliu eiti mes tik busime jam dėkingi. Tačiau ži-

Kas Laukia Lietuvos?

SKUBĖKIME RINKTI PARAŠUS ANT PETICIJŲ DABAR!

Raudonosios armijos įsiveržiant į Lietuvą, Lietuva atsiduria trečioje priešokupacijoje — rudasis nazizmas pakeičiamas vėl raudonojo Azijatišku komunistišku barbarizmu, su visais žiaurumais kurie buvo nutraukti 1941 metais, ir pakeisti Vokiečių žiauria okupacija.

Amerikos Lietuviams reikės imtis griežtesnės akcijos šiuo atveju. Iki šiol, mes leidom savo vaikus kariuomenėn, pirkom karo bonus, aukavom savo darbo pastangas ir kraują Vokietijos nukariavimui — tikėdami kad Vokietija bus besalyginiai nukariauta taip kad jos pavergtos šalys galės būti atsteigtos Laisvos ir Nepriklausomos. Panašiai daroma Vokiečius nukariaujant Italijoje, Prancuzijoje, ir taip bus kitur kur Alijantų jėgos išlaisvinama atėsa.

To paties privalo būti laikomasi ir Lietuvos bei kitų kraštų kuriuos iš Vokiečių atims Rusai: ir toms šalims turi būti taikomas tas pats Alijantų kariavimo principas: ir jos turi būti išlaisvintos.

Tuo tarpu mes žinome kad Stalinas, per kelis metus baubęs savo reikalavimą pavergti tas šalis, ir jis, pasiryžęs laikytis tik savo sutarties su Hitleriu, su niekuo kitu, — tų šalių žmonėms atneš seną, 1940 metais įvestą naikinimą ir terorizavimą, ir pirm negu karas baigsis, Lietuva ir kitos šalys bus bolševikų išnaikintos.

Ne tam mes perkam karo bonus, ne tam mūsų sunai kariuon, — ir mes privalome skubiausia kelti savo balsą kad ir Lietuvai būtų taikoma Alijantų išlaisvinimo principas!

Amerikos drąsesnieji laikraščiai prikiša Prezidentui Rooseveltui "pardavimą" Pabaltijo tautų Stalinui. Mes Amerikos piliečiai ir kariautojai, kurie suinteresuoti savo senosios tėvynės likimu, privalome vykti pas Prezidentą Rooseveltą ir patirti ar jis pardavė Lietuvą Sovietams, ar ne.

Mes turime iškelti žinias apie bolševikų papildytus žiaurumus, iššudymus šimtais Lietuvos žmonių, kankinimus jų, ištremimus 1940-41 metų okupacija, ir prašyti kad Amerikos vyriausybė nepavelytų jiems Lietuvoje to pat pakartoti išnauro!

Žinodami ką barbarai bolševikai darė pirmiau, mes turime rodyti didelio susirupinimo ir dėti pastangų kad tas nebūtų pakartojama!

Tam dabar reikalinga kuosmarkiausia rinkti Peticijas, ir šį rudenį butinai nuvežti jas Prezidentui Rooseveltui. Lietuviai per visą Ameriką privalo subursti labiau parašų rinkimą vykdyti, kad kuodaugiau balsų pasisakytų jog jie nepritaria Lietuvos pavergimui. Lietuviu kareivių motinos prašomos registruotis kelionei į Washingtoną su Peticijomis.

Lietuvos žmonės skelbė kovosią bet nepasiduosią bolševikų okupacijai, kaip kovojo ir tramdė Vokiečius. Dabar, kada Lietuva pereina į Amerikos sąjungininkės Rusijos rankas, mes turim reikalauti jai teisingumo, ir teisingumas jai gali būti duotas, jeigu tik Amerika prisilaikys savo kariavimo principų — mažų ir pavergtų tautų išlaisvinimo.

Kareivių Motinas savo kolonijoje surašant, praneškite tuojau adresu:

Mrs. Ona Biežis, 3241 W. 66th Place, Chicago, Ill.

Kurie dar neturit peticijų blankų, rašykite tuojau į Peticijų Komisijos pirmininką:

W. F. Laukaitis, 110 E. Lexington St., Baltimore, Md.

L. V. S. CENTRAS 6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Vykęs Palyginimas

Amerikos FBI direktorius, Edgar Hoover, kalboje Holy Cross kolegijos mokslo baigusiems studentams, Worcester, Mass., vykusiai apibūdino Amerikos (ir Lietuvių) komunistų vaidmenį Amerikos (ir Lietuvių) gyvenime. Sako, tai "Trojėnų mediniai arkliai virte žalciais". Storai ir teisingai pasakyta!

Kazys Rimvydis,

Prancuzai Gryžta į Išgriautą Miestelį

Vaizdas parodo karo griuvėsius Isigny miestelio, kuris buvo subombarduotas Prancuzijos invazijoje. Nors mažai kas likę iš namų, vienok gyventojai gryžta atgal į savo žinomas buvusias gyvenamas vietas, po to kai Amerikiečiai išvijo Vokiečius.

LENKAMS GALVAS SŪSUOKS

Iš Londono eina žinios jog ten linkstama prie pasiūlymo atplėsti Rytų Prusiją nuo Vokietijos ir atiduoti Lenkijai, jeigu, žinoma, Lenkai sutiks užleisti Rusams plotus Rytinėje Lenkijoje, kurie buvo Rusiškai, tik buvo Lenkų pagrobti ir buvo Lenkijos dalimi po pereito karo.

Rytų Prusijos žadėjimas ir siūlymas Lenkijai paeina iš Maskvos. Sovietų valdovai norėdami kaip nors praplėsti savo plotus į vakarus, savinasi ir tas sritis kurios niekad Rusijai nepriklausė, ir dalį senosios Lenkijos, ir, kaip žinoma, Lietuvą, Latviją, Estiją ir Suomiją.

Lenkų numalšinimui, Stalinas pradėjo siūlyti Lenkijai Rytų Prusiją, ir Londone, o rodos ir Washington, radosi tokių kurie sutinka su bolševikų propozicija.

Iš šio karo, tokiu būdu, išeity laimėjo tik viena Rusija, prisiplėšus kaimyniškų žemių, o Lenkija vėl įstumta į glėbį Vokiečiams, kurie vėliau kada, atsigavė, pradėtų vėl svetimų okupantų kratytis.

Lenkams, betgi, gali sumaišyti galvas ir jie gali pasigodėti Rytų Prusijos, kurie supa Lietuvą iš vakarų-pietų, o pati Lenkija prieina prie Lietuvos iš rytų-pietų.

Lenkai, kaip iš pranešimų iš Lietuvos matyti, jau dabar ten kėsinasi prie Lietuvos, taigi visus Lenkus sudėjus į vieną, jie gal but nudiugs gaudami Rytų Prusiją, tikėdami kad tuo būdu galės ir Lietuvą apžioti, ir vėl svajos apie savo "od morza do morza".

Tačiau, kadangi Lenkai nepasimokino iš savo praeities nelaimių, bent kokie Lenkų apetitai ryti Rytų Prusiją ir Lietuvą, gal but ir kasnį Čekoslovakijos, Lenkams ateityje vėl negardžiai atsiurgs.

Butų geistina kad tie mūsų nepasotinami kaimynai kartą ant visados suprastų kad grobiavimas ar tai karo priemonėmis ar diplomatiniais būdais jiems geruoju nesibaigs.

BALTIC NEWS BULLETIN

Washington, Office of War Information, Foreign Language Division, pastarais laikais pradėjo leisti savo biuletinį pavadintą "Baltic News Bulletin". Jame teikiama žinios apie Vokiečių veiksmus ir apsiėjimą su Lietuvos, Latvijos ir Estijos gyventojais.

Dabar Lietuvą okupavo Rusai bolševikai, Alijantų draugai. Bolševikai pradės vykdyti savo terorą, žmonių persekiojimą ir žudymą, kaip dar 1940-1941 metais. Butų geistina kad Office of War Information pateiktų žinių ir apie bolševikų elgesį su žmonėmis Baltijos šalyse, Afrikoje, Italijoje ir Prancuzijoje, kur Anglai ir Amerikiečiai užima nuo Vokiečių, įveda žmoniškumo tvarką, gyventojai maitinami ir gelbstimi, bet Rusai to nedarys iš Vokiečių atimtose Baltijos šalyse. Priešingai, jie skaito tas šalis savomis ir dės pastangas išnaikinti visus kitaip manančius jų gyventojus.

Skelbimai "Dirvoje"

50c už vieną kartą tris kartus už \$1.00

Suaukus skelbimai "Dirvoje", kaip tai namų pardavimas, išnuomavimas, krautuvų išnuomavimas ar pardavimas, pajūkojimai, padėkos laiški, galime patalpinti šia kaina:

Jau gatava

KNYGA ANGLIŠKOJE KALBOJE

3.00

LIETUVOS ISTORIJA — JAU GAUNAMA UZ

TIMELESS LITHUANIA
DR. OWEN J.C. NOREM

(Knygos didumo viršelio piešinys, bet viršelis spaudintas trim spalvomis.)

Pirkti galima po vieną, dvi ar daugiau knygų, po \$3.00. Siųskit savo užsakymą!

300 PUSL. DIDUMO, ILIUSTRUOTA

Šios knygos pelnas eina Lietuvos vadavimo reikalams.

LIETUVAI VADHOTI SAJUNGA

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARPIUS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

KAS KĄ RAŠO

(Spaudoje Pasidairius)
Rašo Vyt. Širvydas.

Vis "Amžiais Matuojame"

MUSŲ skaitytojai, be abejo, jau turi susidarę savo nuomonę apie Rusiškąjį socializmą ir jo žalą Lietuvai. Vienok Amerikos Lietuviai tarpe dar užtinkame nemaža tokių kurie dar tebetiki tai demoralizacijos ir neapykantos doktrinai ir tuo sąmoningai ar nesąmoningai ruošia kelią bolševizmui. Tiesa, prieš kurį laiką tų Lietuviai dvasiai svetimoms Marksizmo sekėjų popieriai buvo gana pašliję, bet nuo to laiko kai mūsų partiniai katalikai su jais susibroliavo, net nekreipdami dėmesio į jų pludimus prieš Bažnyčią, mūsų socialistai pasijuto kiek sustiprėję. Kai kurie rimtai nusiteikę katalikai veikėjai piktinasi kad katalikų neva vadaai susidėjo su pusbolševikišiais socialistais, nes kiekvienam aišku kad socialistai, kaip internacionalistai, niekuomet nuosirdžiai nesirūpinę tautiniais Lietuvos reikalais, ir, kaip materialistai, visuomet liks religijos ir Bažnyčios priešai.

Mūsų Čikagiškis socialistų tėvelis, budamas labai tipingas Rusiškojo socializmo atstovas, neva tai kovoja prieš bolševizmą, netgi pasikirus bolševikų agentus neretai išvadina jų tikraisiais vardais: judošiais, penktakojais, niekšais, ir tt. Betgi, antra vertus, nesugebėdamas įvertinti Lietuvos tautos siekimų ir drabstydamas purvais Nepriklausomos Lietuvos kurybą, pražydušią kaip tik 1926-1940 metų laikotarpį, ir tuo pat metu keldamas į aukštybes socialistų-liaudininkų valdymo laikotarpį, ir tuo pat metu keldamas ir aukštybes socialistų-liaudininkų valdymo laikotarpį, kurs tiek moraline, tiek materialine prasme žymėjo didžiausią mūsų tautos nuopuolimą, jis savų ruožtu jo puolamam bolševizmui paruošia dirvą. Bolševizmui dirvą—netiesioginiu keliu—Čikagiškis socialistų tėvelis ruošia ir savo nusistatymu prieš bažnyčią. Mes juk žinome kad Lietuvoje 1918-1920 metais vienu stipriųjų ramsčių prieš iš Rusijos sklindantį bolševizmo bangą buvo Lietuvos religingumas. Kovodami ir net tyčiodamiesi iš religijos, musiškieji socialistai kaip tik pakerta tą ramsčių kurs padeda atsispirti bolševizmui, atseit eina ranka ir ranką su bolševizmu.

Antras ir dar už pirmąjį svarbesnis ramsčiai prieš bolševizmą yra tautinis jausmas, pasiekęs teoretinio suformulavimo ir išsivystęs į valstybinę doktriną tautinio režimo metu. Šią doktriną mūsų socialistai puola dar didesniu įtūžimu. Tuo būdu ir prienime tą savotišką padėtį: žodžiais ir raštais mūsų socialistai puola bolševikus, bet tuo pačiu metu, griaudami tautiškumą bei religikumą pagrįstą santvarką jie bolševikams padeda. Naikindami tą stipriausią bolševizmo atramą, patys socialistai, jei kai kurie jų ir yra nusistatę prieš bolševizmą, jo bangos sulaikyti neįstengia. Šito akivaizdoje ir visai tikslu pasakyti kad Rusiškąjį socialistai ir yra bolševizmo parengėjai. Rusijoje taip ir įvyko: bekovodami prieš religiją ir tautiškumą, jie padėjo įsigyventi bolševizmui. Kadangi mūsų socialistai, kaip jau daug sykų mūsų įrodė, yra tie patys žemos rusišios Rusiškąjį socialistai, tai ir jų veiklos rezultatai gali būti tik tie patys kokie buvo Rusijoje: bolševizmas.

Šiandien, kada bolševizmas graso visam pasauliui, yra ypatingai svarbu stiprinti tautiškumą ir religikumą kaip stipriausią kovos prieš bolševizmą atramą. Iš to išplaukia kad ypač šiandien su tautiškumo ir religikumą grėiovejais — mūsų Rusiškais socialistais — nei vienam doram Lietuvui nepakeliui. Šito akivaizdoje mums ypatingai nuostabu matyti aistringą mūsų katalikų susibroliavimą su socialistais. Juk tuo katalikai ne tik kerta savo noru šaką ant kurios jie sėdi — užmerkia akis religijos griovimui, — bet ir prašaua pro tai kinį kurio deliai — Lietuvos labui — jie su socialistais susidėjo. Juk yra aišku kad susidėjimas su prieš-religijomis ir prieš-tautiniais gaivalais ne tik neina Lietuvos labui, bet dar Lietuvą aiškiai stumia į bolševizmo nasrus. 1926 metais katalikai nuėjo teisingu keliu: sykiu su tautininkais prašalino iš valdžios prieš-religinius ir prieš-tautinius puvėsius — socialistus. Ir tai išėjo Lietuvos ir Bažnyčios labui. Nežiūrint tų akivaizdus patyrimo, šiandien jie bevelija su tais puvėšiais eiti išvieno. Quo vaditis?

Apie prieš-religines socialistų pastangas laikas nuo laiko užsimena patys jų dabartiniai prieteliai-katalikai. Mums čia gal bus pravarčiau keliais žodžiais priminti nesiliaujančią socialistų prieš-tautinę kampaniją. Mat, Čikagiškis socialistų tėvelis nuolat reikalauja kad Lietuvoje būtų fašizmas. Tuo jis nori pasirodyti esąs didelis demokratas, bet tikrovėje aukščiau žemos rusišios šunuodegio visvien nepakyla.

Prieš kurį laiką "socialistų tėvelis", pasigavęs vieną sakinį iš vienos velionies Antano Smetonos kalbos ir nutylėjęs gretimais sakinius kurie gerokai pakeičia paduotojo prasmę, ėmė įrodinėti kad A. Smetona buvęs fašistas. Į tai mūsų buvo nuodugnai atsakyta ir nurodyta kad iš vienos kalbos ištraukti vieną sakinį ir iš jo daryti išvadas, nekreipiant dėmesio į visą kalbą, tėra žemos rusišios demagogija. Kiek patylėjęs, Čikagiškis socialistų tėvelis vėl prabilo ilgoku straipsniu Birželio 28 d. Naujienose, kuriame jis po senovei įrodinėja kad A. Smetona buvęs fašistas ir kures fašistinį režimą.

A. Smetonos "fašizmas" socialistų tėvelis išveda iš kal kurių palankių A. Smetonos atsiliepimų apie Italijos santvarką, bet į mūsų išskeltus fakto įrodymus kad A. Smetonos nustatytąjį vidaus santvarką kardinaliai skyrėsi nuo fašistinės (žiur. Dirva, Birželio 23 d., "Socialistų Tėvelis Nerimsta"), o užsienio politikoje tautininkai pirmieji pradėjo kovą prieš diktatūrinį Vokietijos režimą, ir iki galo išliko lojalūs demokratijoms, "socialistų tėvelis" neužsimena. Mat, visa tai sugriautų jo

pasak rašytojo Vaičiuliaičio, laiką "šimtmečiais matuojame", taip ir praslenka svarbūs pasauliniai įvykiai be pridavimo jiems svarbos ir dėmesio.

Zala Lietuvai

Philadelphiaus veikėjas, Z. Jankauskas, Amerikos Lietuvių nurodė kenkimą Lietuvos laisvės reikalui, kurį katalikų-socialistų-sandariečių nenuoširdi koalicija daro. Sako, buvo neigiama trys tautinės visuomenės pasiminti darbai: 1) New Yorko seimo penkių milijonų karo bonų vėjus; 2) rinkimas milijono parašų petičijai Prezidentui Rooseveltui; ir 3) No-rem'o "Timeless Lithuania" išleidimas. Tuos darbus "prieš nazių Vokietiją" ir "už Lietuvos laisvę" koalicija savo spaudoje jei pamintė jo tai tik neigiančiai ir tuo baigė.

Pagrindinis Klausimas

Šioje skiltyje jau buvo pasakyta Lietuvos Laisvės Kovotojų patarimas Lietuviai tautai: "Išlikite gyvi!" Be gyvų tautiečių nebus gyvos Lietuvos tautos, kuri galėtų kultūrą ir nepriklausomą politinį gyvenimą kurti.

Tokį pat patarimą Italų tautai duoda senas politikos veikėjas Orlando, pereito karo metu buvęs vienas "dickių", kurie pasauliui Versailės taktiką pagamino.

"Per ateinančių 50 metų Italų tauta grumsis su klausimu išlikti gyva. Tokiu būdu, apie vidines partijų gudrybes nei galvoti neįstengiu. Partijų kovą nereiš prieš faktą kad per dvi gentkartes Italija bus kitą tvarkoma ir grės jai viduje karo pavojus".

Tą viduje karą, aišku, kels komunistai.

pagrindinį tvirtinimą kad velionis A. Smetona ir tautininkai buvo fašistai. Štai kodėl socialistų tėvelis vietoje pilnų davinį pateikimo ir objektyvaus padėties įvertinimo yra linkęs pažongloriuoti iš pasikyrų vietų surinktomis nuotrupomis in tendencinga interpretacija.

Kas gi dėl palankių išsitarimų apie fašizmą tai reikią štai ką pasakyti. Į ką fašizmas beišsigimė, bet faktas lieka faktas kad anais po-Versailiniais metais fašizmas išgelbėjo Italiją nuo bolševizmo; jis pašalino bolševizmo pirtaką — tą socialistinį internacionalizmą bei partijinę anarchiją, kuri Italijoje buvo beįleidžianti šaknis. Maždaug tokioje pačioje krizėje 1926 metais buvo ir Lietuva socialdemokratams ir liaudinankams ją valdant. Ir Lietuvoje, kaip ir Italijoje, buvo pakvipte raudonuoju marksizmu. Taigi tam tikros simpatijos fašistinei santvarkai reikią interpretuoti tik kaip tautininkų valstybinio, prieš internacionalistinį ir prieš bolševikinio jausmo pareiškimą. Betgi "socialistų tėvelis", budamas prieš-tautiškai ir prieš-religiškai nusistatęs, negali pakilti iki pozityvaus valstybinio galvojimo. "Visų šalių proletariat vienykitės" šūkis ir Markso manifestas dvasios vedamas jis tegali slopinti kiekvieną tautininką valstybinį pareiškimą, o reakcija prieš internacionalinį marksizmą, pasireiškus ne tik Lietuvoje ar Italijoje, bet ir ištisioje eilėje kitų šalių, jo visuomet bus smerktama, nors je to valstybės ir buvo išgelbėtos nuo bolševizmo.

Kiek tai liečia jo pamėgtą Rusiškąjį leksikoną, iš kurio jis semia įkvėpimą tokiems išsireikšimams, kaip supuvęs kiaušinis ar jo sukeliamas kvapas, tai "socialistų tėveliui" patartume susiūsiuoti. Kad ir labiausia supuvęs būtų kiaušinis vistiek jo kvapas, palyginus su kvapu kurį skleidžia "socialistų tėvelis" per savo marksistines Naujienas, yra dar gana malonios rusišios aromatas.

KAIP AŽ BUSIU ŽEMĖ

Myliu aš čia gyvenimą,
Taip myliu muziką, valcus ir juoką,
Myliu žmogų jauną, seną,
Kaip aukštą dangų, taip čia vargą juodą.
Apkabinau viską siela,
Taip mažą gėlę, taip kalnus aukštus.
Šoku, dainuoju, nors viena —
Laukiu, laukiu, gal tavo siela atbus...

Einu žemę mylėdama,
Ir ką sutikau kelyj gyvenime...
Myliu tave tylėdama —
Mylėk nors žemę kai aš busiu žemė...
Prisiglausk tu prie jos tada,
Nors dabar negali mane priglausti...
Gal pabusi tu tada —
Nors juodą žemę mylėti, atjausti...
Ona Pucetaitė.

'Kaip Jie Mus Sušaudė'

(Tęsinys iš pereinio nr.)

ATSISKIRIU SU NELAIMĖS DRAUGAIS

Lietus su žaibais ir griausmais pylė visą naktį. Begulėdami po lapuočiais medžiais, permirkome kiurais ir labai sušalome. Išaušus pragiedrėjo. Ir saulė tuojuo pradėjo kepti. Mane baisiausia ėmė krėsti drugys, ir pakilo karštis.

— Jonai, nėra ko belaukti, — atsargiai judindamas mane, kalba Juozas, — eime iš čia į tą kolhozą kurį vakar matėi, nes čia tai tikrai mes tave numarinsim.

— Palauk, Juozeli, kai mane nustos drugys krėties eisime.

Po valandos laiko drugys mane liovėsi krėties, nors karštis dar labiau pakilo. Išėjome. Ejom per balas, krumus ir pievas į pietus, kur vakar vakare mačiau kaž kokio kolhozo triebesius. Mūsų kelinė buvo nepaprastai sunku. Aš apie pusę kilometro atsilikau nuo draugų, nes kas dešimtį žingsnių turėjau ilsėtis, nors ir jie, vos kojas bevaidinkdami, nuolat ilsėdavosi. Saulė negailestingai kepinė.

Pagaliau, prieš mūsų akis atsivėrė kupstųta bei drupėta labai ilga ir plati bala. Už tos balos matyti rugių laukai ir kaimas, už kaimo dešiniau į pietus vėl miškas. Atsiguliau tos balos viduryje, nes kupstais nebegalėjau toliau keliauti. Juozas su Lenku nuėjo į kaimą.

Netrukus Juozas grįžo. Jis atnešė man žalią kiaušinį ir ragaišio gabaliuką. Po kėleto minutų iš to paties kaimo atėjo viena senutė su berniku, keturių metų vaikučiu. Ji man atnešė ruktus pieno budenėlį ir naminės rukties butelį. Mat, Juozas buvo jai pasakęs, baloje ligonį palikęs.

Nepaprastai geros ir gailestingos tos Gūdės, ypač senesniojo amžiaus, vaikų motinos.

— Ir mano vaikelis kažin kur į darbo stovyklą yra išvežtas, nežinia ar beteks jį kada pamatyti. Pas mane liko tik ketverių metų jo sunelis, kuris labai prie manęs prisirišęs. Aš jį myliu, jis visa mano paguoda senatvėje. Kitą dieną su jais ir kariovėnė, gal jau jis ir užmuštas.

— Kaipgi, mamytė, gyvenį, kaip maitiniesi? — paklausiau gerąją senutę, kurios veikas ne tiek senatvės kiek, matyti, vargo ir rūpesčių išvagos.

— Koks čia, tamsta, mano gyvenimas: dirbu kolhoze kaip ir visos kitos moterys. Už darbo dienas gaunuama maisto davinį dalijuos su savo vaikučiu. Vargšas mano vaikutis: jis neturi tėvo, nei motinos. Jo motina Puchovičiuose gyvena, fabrike dirba.

Pavalgydinus mums senutė su savo vaikučiu vėl nubėgo į kaimą. Gerai pasistiprinę mudu su Juozu taip pat nuėjome į kaimą, kuris vadinosi Zapalciki. Tai gan stambus kolhozas. Pilnas kaimas pabėgėlių iš Minsko ir Puchovičių. Eidami per kaimą ir mes stengėmės vaidinti pabėgėlius iš Minsko, bet nelabai kas mums tiki, nes mūsų visų trijų vienodos barzdos, plaukai ir savotiški drabužiai mus išduoda.

Vokiečių lektuvais praskrido pro kaimą visai žemai ir pakilęs nuskrido Červenės kryptimi. Saulė jau leidosi. Norėjome apsinakvoti kurs nors pastogėje, bet kolhozininkai pasiuntė mus į mokyklą kitame kaimo gale. Priėjė prie mokyklos sužinojome kad ten reikią parodyti dokumentus, nes be dokumentų uždrausta įsileisti ką nors į kaimą. Nuo malonumo naktvoti pastogėje turėjome atsisakyti.

Netoli mokyklos viename patvoryje prie kelio radome šiaudais dengtą pašūrėlę, kurioje buvo sukruta lentos. Viename tos pašūrėlės gale mes ir apsinakvojome. Naktis buvo labai šalta, ir uodai taip pat kandžiojo kaip ir balose. Be to, bijojome kad užtikęs kas nepaklaustų mums dokumentų.

Birželio 30 d. anksti rytą, saulei tekant, kerdžiui pradėjus trimituoti ilgą mediniu, beržo tošim apvyniotu trimutu, mes atsikėlėme. Su kerdžium, simpatišku senuku, susipažinom dar vakar. Juo mes labiausia pasitikėjome, nes jis žinojo iš kur mes ir kas mes esame. Dabar pasiklausėme jį kelio į Puchovičius. Jis nurodė mums kelią per Ivanovką. Mišku eidami, sutikome kelią kareivių ir pabėgėlių.

Iš miško išėjė, prie pat Ivanovkos ant tilto užtikome raudonarmiečių sargybą, kuri tikrino per tiltą einančių dokumentus. Mes tuoj pasukome per mišką atgal į Zapalcikus. Iš Zapalcikų nuėjome į Molotovo kolhozą.

Tik priėjus Molotovo kolhozą, man labai pakilo karštis, visai pakrito kojos, ir akyse pradėjo karšiuoti. Toliau paeiti negalėjau nei vieno žingsnio. Pulkininkas Juozas nežinojo ką su manim bedaryti.

— Nėra jokio reikalo mums abiem čia žuti. Tu, Juozeli, eik ir įieškok būdų išsigelbėti. Aš negaliu toliau eiti, čia pasiliksiu. Jei tau pavyktų išsigelbėti, pranešk mano namikiams kur aš likau. Jeigu pasveikęs parvyktų čia namon, praneši apie tave.

— Į ką čia bus panašiu jei aš tave ant gri-

vio kranto čia paliksiu. Juk pas žmones tu už-eiti negali, kur dingsi?

— O į ką bus panašiu jei tu čia mane beslaugydami drauge su manim vėl pateksi į tų velnių rankas? Bent vienas kuris galime turim išsigelbėti. Po poros valandų kris karštis, aš ir vėl galėsiu nulysti į mišką, o tu eik, tik greičiau eik, kol dar niekas neatkreipė į mūsų dėmesio.

Pagaliau ir Juozą įtikinau kad nėra jokios prasmės mums abiem čia pasilikti. Nuosirdžiai atsibūciavęs su Juozu ir su Lenku, persikyrėm; jiedu nuėjo sau rytų kryptimi, o aš pasilikau prie Molotovo vardo kolhozo ant griovio kranto gulėti.

Po poros valandų, pasijutęs stipresnis, kolhozo patvoriais, pro kaimo gaie ant kalnelio pastatytą trikampį karčių bokstėlį (trikoiją), palei Puchovičių kelią nuėjau į mišką prie bulvių lauko. Pasirinkęs sausesnę vietą, atsiguliau po pušimis ir užmigau. Saulei leidžiantis per miegus netoli manęs išgirdau Rusiškai kalbant:

— Štai, štai, jis guli, aš jį čia prie tų pušų mačiau.

Baisiai persigandau. Aiškiai supratau kad jie dabar manęs įieško. Nei bėgti, nei rėkti. Jei keltis bėgti, tuojuo gali nušauti, nes jų balsai visiškai čia pat. Nutariau gulėti kaip negyvas, ir viena akim žiūrėdamas pro palto skverną, kas čia tokie pasirodys. Pagaliau iš pakrumės pasirodė jaunas, kokių septyniolikos metų, berniukas su botagu rankoje ir sena bobutė, kurie čia netoli pamiškėje bulves vagojo. Mano išgastis kiek atslugo, kilstelėjau galvą.

— Parodyk, golučik, veidą: kas esi: ar senas, ar jaunas, ir kaip čia atsiradai? — švelniai paklausė mane senutė.

— Aš esu pabėgėlis iš Minsko. Susirgau. Negalėdamas toliau eiti, atsiguliau pasilėti.

— Ai, koks senukas ir pavargęs, turbūt ir labai alkanas. Golučik, sakyk man visą teisybę, nebijoju manęs. Tu, ne pabėgėlis, o busi vienas tų kuriuos ten aną naktį miške palei plentą šaudė. Aš gi tave dar dieną mačiau einantį. Nebijok manęs, sis mano sunus yra dviejų kolhozų viršaitis, nes šio kolhozo viršaitį į kariuomenę paėmė. Aš tuojuo atsiėjau savo dukterį, kuri atnešė tau ko nors užkasti... — prisėdus prie manęs, glostydamas mano galvą, senutė labai švelniai, visiškai motiniškai ramino mane.

Niekad nesitikėjau šiame miške gulėdamas išgirsti tiek malonaus nuosirdumo ir užuojautos. Netikėtai sutinku jau antrą Gūdę senutę, kurios užjautia žmones ir nelaimėje. Matyti, jos labai gerai supranta ką vargas reiškia. Juk aš nieko neprašiau, o jos pačios noriai patarė. Pasirodo kad joms jau yra žinoma kas su mumis atsitiko Birželio 26 naktį.

Netrukus atbėgo į mišką jaunutė, grakšti, nedidukė, išblyskusi veideliu, perkeline mėsavai murga suklele apsilvikius, vienplaukė, dailiom sviesiom kasaitem aprangyta galva, septyniolikos gal aštuoniolikos metų mergaitė, labai gyva, drasi ir kalbi. Ji man atnešė saldaus pieno molinį asotėlį, saldžių ruginių kepačių (su pataka) ir surio gabaliuką. Labai skaniai vakariėndamasis, kalbėjau su ja Gudiškai.

Man bevalgant ir besikalbant su mergaite, atėjo ir senutė. Mergaitė senutę vadino bobute, matyti senutė nebuvo jos motina. Tuo tarpu saulė nusileido ir ėmė temti.

— Aš manau kad čia tau miegoti bus nepatogu, nes čia labai šalta ir uodai kandžios. Kolhoze priimti žmogų be dokumentų labai griežtai uždrausta — už tai gali visas kolhozas nukentėti. Bet aš tave nuvesiu į "sušilką" (džiovyklą), ten bus šilta, ir niekas tavęs nepastebės. Eime, galėsi pailsėti.

Iš miško išėjė, ejoame saulėlydžių prieblandoje per bulvianas ir daržus. Mergaitė, asotėlį paėmus, nubėgo į kolhozą. Senutė mane nuvedė į mažą pirkaitę, tarp pieno perdirbimo farmos (kolhozininkai pieninę vadina "farmą") ir didžiulės daržinės. Pirkaitė su dviem mažyčiais langeliais, panaši į mūsų kaimo jaują linams džiovinti. Čia buvo džiovinamos lentos ir ant žemės radosi plonų minkštų obliuotų skiedrų kruva. Iš tų skiedrų pasiklojau minkštą patalą ir atsiguliau. Iš kaimo kalėjimo išvykusi, tai buvo pirmutinė gera nakvyne. Tik šiek-tiek bijojau kad kas netikėtai manęs čia neužtikty.

(Bus daugiau)

IŠNIEKINTOS VELIAVOS

Šioje knygoje atvaizduota sunkios mūsų tautos kovos su Rusų valdžia dėl spaudos atgavimo, dėl mūsų teisių, dėl tolimes tomet Nepriklausomybės. Parodyta begalinis susipratėlių pasisąjūtinimas dėl savo tėvynės, dėl brolių labo, dėl šviesios ateities. "Išniekintos Velios" yra tai tartum knygos "Baudžiava" tęs.

(Kaina su prisiuntimu 65c.)

Reikalaukit "Dirvoje"

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

ALGIMANTAS

Dr. Vincas Pietaris

(Tęsinys iš pereinamojo nr.)

— Kur Vitartas?! — sušuko Virpša, pašokęs nuo kėdės, ant kurios sėdėjo, ir stverdama už kardo.

— Valdykis! — tramdė jį Nemura. — Jis čia Aršiojo vaikų pasiuntinys. Užgavės jį, ak žinai, savo galva atsakysi.

— Na, jo laimė! — malšdamas atsilieko Virpša. — Ikvailiai turės būti man ir to kad aš žinau kur jis.

— Kad sveikas nemokėtųm Lietuviškai, mes duotume valią kalbėti taip kaip sau nori, kaip moki, — pastebėjo toliau Živinbūdis. — Ir vieni kitiems išpasakotume ką sveikas kalbi. Bet dabar... nežinia dėlko užsimanei kalbėti Gudiškai, už valandėlės gal užeis tau upas kalbėti Lenkiškai, o paskui ir šuniškai loti... ir reikalai kad mes del tavęs vieno ir bereikalingai lauzytume sau galvas kad suprastų. Ot delto aš nutariu taip: byla eis Lietuviškai, dar ir delto kad beveik visi šita reikalą žino gerai ir tavo paaiškinimų nereikalauja.

Norėjo dar ką nors sakyti Vitartas, bet du karužų ant tų pėdų sudraudė, paėmė už pakarpas vienas iš vienos, kitas iš kitos pusės.

— Reikalai tarp Aršiojo ir Algimanto mums visiems žinomi, ir jeigu galima kaltinti Algimantą tai tikrai tuo kad jis ne visai išvijo Aršiojo veislę iš Lietuvos, — paaiškino seimo viršininkas.

Situo ir pasibaigė Aršiojo vaikų byla. Dabar ir seimo vyrai gavo atvangos. Naudodamasis iš jos, Algimantas surinko kelis iš jodinėjusių ir Juodvėšiją vyrų ir priuždamas klausė kur jie buvo.

— Erdvilas išviliojo mes gaudyti po Juodvėšiją Romano. Girdi, jeigu jau bandyti tai dabar. Na aš ir negalėjau susilaikyti, taip jo buvo viskas gerai sugalvota, — atsakė Nemura.

— Tai aš ir nežinojau dar kad jis toks gudruolis! — tarė kunigaikštis, skatindamas toliau pasakoti.

— Dar ir koks! — tarė Nemura. — Pirmiausia, jis prikalbino kad niekam nesakytume apie užmanymą. Prikalbino nesakyti ir tau, kunigaikšti, kad neįturtum drausti. Paskui pareikalavo kad daugiau neįturtum kaip dešimtų vyrų.

— Ką gi paėmėt? — Ugi Virpša, Abra, Domeika, o kitus surinkom tyčia Juodvėšijoje: du Moimaičius, Juodžiū, Meškutį ir Bulių.

— Betgi ir parinkta! — Taip sutvarkė Erdvilas: imi šitam žygiui vyrus tai imk rinktus, kad vienas reikale atstotų už dešimtį.

— Kaip gi nusisekė? — Nei šio, nei to! Mes sekėm paskui Romano kariuomenę kaip vilkai, slapstydami po krūmus ir laukdami kada atsiskirs Romanas su menku būreliu vyrų nuo kariuomenės. Na, ir syki ir antrą atsiskyrė. Bet tai šiaip, tai taip o Erdvilas išrado netinkančių dalykų užpulti, kolei Romanas, pamatęs gana gražų kaimelį musų krašte, neužpuolė su menku būreliu savųjų. Juodvėšiai, žinomas dalykas, šoko Romanui ir akis, nors Juodvėšių ir mažai buvo. Juodvėšių piemenis, pratę viso, užtriubijo gyvuliams, tie pasileido bėgti į girią. Romanui gi turbūt pagailo ypach gražios žirgų kaimenės ir jis pasiuntė dalį savo pulkelio užuolanka žirgams už akių...

— Mums tikrai to ir reikėjo. Vienoje akimirkoje sumalėm likusius Gudus, aš ištrenkiau Romanui ir karda ir skydą iš rankų, surišau ir permetęs per žirgą, ir kaip vilkas su avim į girią. Kaimo Juodvėšiai ir musiškiai išnaikino ir sugyžusius Galico Gudus: ką užmušė, ką upėje prigrindė.

— O su Romanu? — Su Romanu aš pažaidžiau. Pakinkiau ir jį patį į jungą ir mokinau arti. Tikrai arti ir jis prastai arė, bet užtai gerai žyliojo ir spardėsi...

— O kur tu jį dėjai? — Palikau ten jau Pavyslyje.

— Kaip tai? — Nesibijok, kunigaikšti! — ramino Nemura. — Jis daugiau neplėš jau nieko.

— Aš ne tai norėjau sakyti, — nutraukė Algimantas, — ar jis plėš, ar neplėš. Aš norėjau sakyti kad tu gyvą žmogų metei ilgai kančiai!

— Jis jau negyvas! Kaimo piemenims aš liepiau jį prismaugti.

Algimanto galvoje prie šitų žodžių kilo galingo Galico valdovo paveikslas. Guli jis ant Vyslos kranto smiltelių. Anapus Vyslos stipri jo kariuomenė, per dešimtį antrą varsnų nuo savo valdovo. O tą valdovą, tą šykštų ir stalgų Romaną, smaugia nuskuręs Juodvėšis piemuo.

Kiek piktenybų didžiausia aitra stengėsi jį padaryti ir kiek pirma pridarė, kol nesukėlė tokios prieš save neapykantos, jog svietas tikrai ir tykojo kaip jam galą padaryti, kad ir prie to ir galvą reiktų pakloti, — pamanė Algimantas.

Pavakare atkeliavo į Krušuviuskį nemaža svečių, o tarp jų ir Samadžiukė su seniu nuo Narų upės. Jiedu taip kaip tai nepatėmytinai spėjo ineiti į rumus, kad daugelis tikrai už kelių valandų pamatė juos. Prie tokių priklaušė ir Erdvilas, kuris visai nelaukė jų.

— Samadžiuke! — sušuko vaikas, netikėtai užtėmęs ją, stovinčią nuošaliai rumuose. — Ar senai tu čia? Ar sveika, ar druta? — užmetė klausimais.

Nuliudęs paskutiniiais laikais merginos veidas prie šito linksmo šuksmo kaip ir atgijo, kaip ir nušvito truputį, ir ji atsiliepė, maloniai tramdydama:

— Tu taip sušukai kad net sužiurėjo į mus artimesnieji...

— Neružyk už tai! Aš taip išsiilgęs tavęs, kad pamatęs nesulaukiau neužrikęs iš džiaugsmo! Pamanyki! Dveji metai nesimatėm. Dveji ilgi metai. Aš ir vilties nustoju kada nors pasimatyti. Ir mintis kad aš tave daugiau nematysiu, tokią ant manęs tarpais užtraukdavo nerimastį jog aš nerasdavau sau vietos.

Samadžiukė, pripratus matyti Erdvilą nešnekiu ir nelabai meilu, nusistebėjus dabar žiūrėjo į jį. O jis, tartum visai atsimainęs, nesiliovė šnekines jį.

Ruškienė, išsitraukus iš rumų vakarienei paruošti, dabar sugryžus stačiai priejo prie Samadžiukės.

— Ar tamstos susipažinote jau? — paklausė.

— Mudu senai pasipažystam, — atvertė Erdvilas. Bet toje akimirkoje, atsiminęs merginos reikalavimą nepasakoti nieko apie ją, nutilo.

— Kurgi judu galėjot pasipažinti? — nusišypsodamas truputį klausė Ruškienė, nepatėmytinai sekdamas Erdvilo tarimo būdą.

— Tai buvo senai! — mykčiojo vyras. — Sakyk sveikas drašiai! Aš dabar jau pavelijau, — paskatino Samadžiukė.

— Turbut, kunigaikštienė, tu ir negirdėjai, — kalbėjo Erdvilas, — kad aš buvau kaip ir kalėjime, ar verguvėje? — Girdėte girdėjau! Bet apie pažintį...

— Taigi, aš ten ir kalėjau drauge su Samadžiuke ir bėgom sykiu.

— Su kokia Samadžiuke? — užklausė Ruškienė.

— Ugi su kokia kita: su šita pačia! Čia išėjo juokingas padėjimas: Ruškienė nusistebėjus žiūrėjo į vyrą, tartum nieko nesuprasdama. O Erdvilas su nusistebėjimu laužė galvą dėlko Ruškienė nuduoda nesuprantanti apie ką jis kalba.

Tikrai metus akim į merginą, kaip ir iš miego išbusdama, sušuko Ruškienė: — A, su šita?

Mergina nepatėmytinai Erdvilui pamėrkė Ruškienę ir nusivedė į šalį.

Erdvilas nusekė akim, nulydėjo toli Samadžiukę, negalėdamas gana atsigerinti jos patogumų. Jeigu jį atsiveikindamas prieš du metus rado joje netikėtą permainingą tai dabar, taip sakant, ta permaininga priejo iki savo viršūnės. Jeigu kampuotas apsiėjimas ir šneka pirmą sykį pamatytos "medinės" Samdžiukės pavirto į priderančius atsiveikinant, tai dabar su permaininga visos lyties sudėjime išsibulino ir apsiėjimas ir kalba. Medinis lentučių liemuo gavęs apvalumą įgijo stebėtiną miklumo ir gracijos, lentutės veidas — meilaus jautrumo. Kiekvienas merginos sujudėjimas buvo taip žavintis jog Erdvilui rodėsi kad kita merga nei krustelėti galvą, nei ranka mostelti negalėjo gražiau ir meiliau.

— Iš kur viskas tas ir imasi! — stebėjosi vaikas, klausdamas savęs. Iš savo pusės mes galime pridėti kad

25 Metai

Kas dėjosi Lietuvoje 25 metai atgal? Ką tada pergyveno Lietuvos žmonės — kaip jie kariavo, kovojo, grumėsi su Vokiečiais, kaip vedė Nepriklausomybės Karą su bolševikais, su Lenkais —

Šitie įdomūs aprašymai pradės eiti Dirvoje šiame puslapyje trumpu laiku, nes istorinė apysaka ALGIMANTAS jau baigiasi. Iš senovės laikų pereinime į dabartinius, pažūrėti kaip narsiai kariavo Lietuvos žmonės su tais pačiais Rusais, kaip senovėje Algimanto laikais, su Gudaiais. Dirvos skaitytojams bus patiekta Petro Rusecko surinkti LIETUVOS SAVANORIŲ ŽYGLIAI.

Patariame visiems ruošti tuos aprašymus atsidėjusiai skaityti.

Samadžiukės permainingoje nieko labai stebėtinu nebuvo: ji tikrai iš jaunos, gėrinės mergiškios darėsi atsakomai savo metams suaugusia merga, kuriai pats prigimimas šituo laiku suteikia gausiai visokio patogumo. Bet šito nenumanė Erdvilas, ir jam Samadžiukė pradėjo rodytis jeigu ne pačia Milda tai jau vis kokia nors saulės dukrytė...

Negalėdamas laisvai tolydžio šalia merginos būti, jį nors išto sekiojo ją įsimylėjusiom akim. Syki ir antrą susitiko jų akys ir, turbūt, nelabai atsargus jo apsiėjimas puolė į akį Ruškienę, nes ta nusišypsodama pamėrkė ne sykį Samadžiukei, kažin ką kuždėdama į ausį, nuo ko mergina lyg kaito.

Erdvilą stebino dar viena aplinkybė: moterų buvo dabar ikvaliai Ruškiuose, o vienok iš visų skyrė Ruškiai tikrai Samadžiukę, nors ta kaip ir stengėsi užsislėpti.

Vyrai jaunikiai susirinkę pas Ruškį, lipo prie Samadžiukės kaip musės prie medaus, stengdamiesi kiekvienas prisigerinti merginai tai žodžiu, tai patarnavimu.

(Bus daugiau)

BROTHERS CAFE

LIETUVIŠKA UŽEIGA

1603 E. 79th Street

DEGTINĖ ALUS VYNAS

Užkvičiame savo draugus

Lietuvius atsilankyti.

Atdara nedėdieniais.

KAZYS LEIMONAS, Sav.

— Tai buvo senai! — mykčiojo vyras.

— Sakyk sveikas drašiai! Aš dabar jau pavelijau, — paskatino Samadžiukė.

— Turbut, kunigaikštienė, tu ir negirdėjai, — kalbėjo Erdvilas, — kad aš buvau kaip ir kalėjime, ar verguvėje? — Girdėte girdėjau! Bet apie pažintį...

— Taigi, aš ten ir kalėjau drauge su Samadžiuke ir bėgom sykiu.

— Su kokia Samadžiuke? — užklausė Ruškienė.

— Ugi su kokia kita: su šita pačia! Čia išėjo juokingas padėjimas: Ruškienė nusistebėjus žiūrėjo į vyrą, tartum nieko nesuprasdama. O Erdvilas su nusistebėjimu laužė galvą dėlko Ruškienė nuduoda nesuprantanti apie ką jis kalba.

Tikrai metus akim į merginą, kaip ir iš miego išbusdama, sušuko Ruškienė: — A, su šita?

Mergina nepatėmytinai Erdvilui pamėrkė Ruškienę ir nusivedė į šalį.

Erdvilas nusekė akim, nulydėjo toli Samadžiukę, negalėdamas gana atsigerinti jos patogumų. Jeigu jį atsiveikindamas prieš du metus rado joje netikėtą permainingą tai dabar, taip sakant, ta permaininga priejo iki savo viršūnės. Jeigu kampuotas apsiėjimas ir šneka pirmą sykį pamatytos "medinės" Samdžiukės pavirto į priderančius atsiveikinant, tai dabar su permaininga visos lyties sudėjime išsibulino ir apsiėjimas ir kalba. Medinis lentučių liemuo gavęs apvalumą įgijo stebėtiną miklumo ir gracijos, lentutės veidas — meilaus jautrumo. Kiekvienas merginos sujudėjimas buvo taip žavintis jog Erdvilui rodėsi kad kita merga nei krustelėti galvą, nei ranka mostelti negalėjo gražiau ir meiliau.

— Iš kur viskas tas ir imasi! — stebėjosi vaikas, klausdamas savęs. Iš savo pusės mes galime pridėti kad

— Aš ne tai norėjau sakyti, — nutraukė Algimantas, — ar jis plėš, ar neplėš. Aš norėjau sakyti kad tu gyvą žmogų metei ilgai kančiai!

— Jis jau negyvas! Kaimo piemenims aš liepiau jį prismaugti.

Algimanto galvoje prie šitų žodžių kilo galingo Galico valdovo paveikslas. Guli jis ant Vyslos kranto smiltelių. Anapus Vyslos stipri jo kariuomenė, per dešimtį antrą varsnų nuo savo valdovo. O tą valdovą, tą šykštų ir stalgų Romaną, smaugia nuskuręs Juodvėšis piemuo.

Kiek piktenybų didžiausia aitra stengėsi jį padaryti ir kiek pirma pridarė, kol nesukėlė tokios prieš save neapykantos, jog svietas tikrai ir tykojo kaip jam galą padaryti, kad ir prie to ir galvą reiktų pakloti, — pamanė Algimantas.

Pavakare atkeliavo į Krušuviuskį nemaža svečių, o tarp jų ir Samadžiukė su seniu nuo Narų upės. Jiedu taip kaip tai nepatėmytinai spėjo ineiti į rumus, kad daugelis tikrai už kelių valandų pamatė juos. Prie tokių priklaušė ir Erdvilas, kuris visai nelaukė jų.

— Samadžiuke! — sušuko vaikas, netikėtai užtėmęs ją, stovinčią nuošaliai rumuose. — Ar senai tu čia? Ar sveika, ar druta? — užmetė klausimais.

Nuliudęs paskutiniiais laikais merginos veidas prie šito linksmo šuksmo kaip ir atgijo, kaip ir nušvito truputį, ir ji atsiliepė, maloniai tramdydama:

— Tu taip sušukai kad net sužiurėjo į mus artimesnieji...

— Neružyk už tai! Aš taip išsiilgęs tavęs, kad pamatęs nesulaukiau neužrikęs iš džiaugsmo! Pamanyki! Dveji metai nesimatėm. Dveji ilgi metai. Aš ir vilties nustoju kada nors pasimatyti. Ir mintis kad aš tave daugiau nematysiu, tokią ant manęs tarpais užtraukdavo nerimastį jog aš nerasdavau sau vietos.

Samadžiukė, pripratus matyti Erdvilą nešnekiu ir nelabai meilu, nusistebėjus dabar žiūrėjo į jį. O jis, tartum visai atsimainęs, nesiliovė šnekines jį.

Ruškienė, išsitraukus iš rumų vakarienei paruošti, dabar sugryžus stačiai priejo prie Samadžiukės.

— Ar tamstos susipažinote jau? — paklausė.

— Mudu senai pasipažystam, — atvertė Erdvilas. Bet toje akimirkoje, atsiminęs merginos reikalavimą nepasakoti nieko apie ją, nutilo.

— Kurgi judu galėjot pasipažinti? — nusišypsodamas truputį klausė Ruškienė, nepatėmytinai sekdamas Erdvilo tarimo būdą.

— Tai buvo senai! — mykčiojo vyras. — Sakyk sveikas drašiai! Aš dabar jau pavelijau, — paskatino Samadžiukė.

— Turbut, kunigaikštienė, tu ir negirdėjai, — kalbėjo Erdvilas, — kad aš buvau kaip ir kalėjime, ar verguvėje? — Girdėte girdėjau! Bet apie pažintį...

Senų Namų Doktoras

Pirmutinis Lietuvis

Popieriuotojas Clevelande

ISPLYSIUSI KAMBARIŲ

TAISYTOJAS

Vincas Debesis

7605 Star Ave. EX. 0417

— Tai buvo senai! — mykčiojo vyras.

— Sakyk sveikas drašiai! Aš dabar jau pavelijau, — paskatino Samadžiukė.

— Turbut, kunigaikštienė, tu ir negirdėjai, — kalbėjo Erdvilas, — kad aš buvau kaip ir kalėjime, ar verguvėje? — Girdėte girdėjau! Bet apie pažintį...

— Taigi, aš ten ir kalėjau drauge su Samadžiuke ir bėgom sykiu.

— Su kokia Samadžiuke? — užklausė Ruškienė.

— Ugi su kokia kita: su šita pačia! Čia išėjo juokingas padėjimas: Ruškienė nusistebėjus žiūrėjo į vyrą, tartum nieko nesuprasdama. O Erdvilas su nusistebėjimu laužė galvą dėlko Ruškienė nuduoda nesuprantanti apie ką jis kalba.

Tikrai metus akim į merginą, kaip ir iš miego išbusdama, sušuko Ruškienė: — A, su šita?

Mergina nepatėmytinai Erdvilui pamėrkė Ruškienę ir nusivedė į šalį.

Erdvilas nusekė akim, nulydėjo toli Samadžiukę, negalėdamas gana atsigerinti jos patogumų. Jeigu jį atsiveikindamas prieš du metus rado joje netikėtą permainingą tai dabar, taip sakant, ta permaininga priejo iki savo viršūnės. Jeigu kampuotas apsiėjimas ir šneka pirmą sykį pamatytos "medinės" Samdžiukės pavirto į priderančius atsiveikinant, tai dabar su permaininga visos lyties sudėjime išsibulino ir apsiėjimas ir kalba. Medinis lentučių liemuo gavęs apvalumą įgijo stebėtiną miklumo ir gracijos, lentutės veidas — meilaus jautrumo. Kiekvienas merginos sujudėjimas buvo taip žavintis jog Erdvilui rodėsi kad kita merga nei krustelėti galvą, nei ranka mostelti negalėjo gražiau ir meiliau.

— Iš kur viskas tas ir imasi! — stebėjosi vaikas, klausdamas savęs. Iš savo pusės mes galime pridėti kad

— Aš ne tai norėjau sakyti, — nutraukė Algimantas, — ar jis plėš, ar neplėš. Aš norėjau sakyti kad tu gyvą žmogų metei ilgai kančiai!

— Jis jau negyvas! Kaimo piemenims aš liepiau jį prismaugti.

Algimanto galvoje prie šitų žodžių kilo galingo Galico valdovo paveikslas. Guli jis ant Vyslos kranto smiltelių. Anapus Vyslos stipri jo kariuomenė, per dešimtį antrą varsnų nuo savo valdovo. O tą valdovą, tą šykštų ir stalgų Romaną, smaugia nuskuręs Juodvėšis piemuo.

Kiek piktenybų didžiausia aitra stengėsi jį padaryti ir kiek pirma pridarė, kol nesukėlė tokios prieš save neapykantos, jog svietas tikrai ir tykojo kaip jam galą padaryti, kad ir prie to ir galvą reiktų pakloti, — pamanė Algimantas.

Pavakare atkeliavo į Krušuviuskį nemaža svečių, o tarp jų ir Samadžiukė su seniu nuo Narų upės. Jiedu taip kaip tai nepatėmytinai spėjo ineiti į rumus, kad daugelis tikrai už kelių valandų pamatė juos. Prie tokių priklaušė ir Erdvilas, kuris visai nelaukė jų.

— Samadžiuke! — sušuko vaikas, netikėtai užtėmęs ją, stovinčią nuošaliai rumuose. — Ar senai tu čia? Ar sveika, ar druta? — užmetė klausimais.

Nuliudęs paskutiniiais laikais merginos veidas prie šito linksmo šuksmo kaip ir atgijo, kaip ir nušvito truputį, ir ji atsiliepė, maloniai tramdydama:

— Tu taip sušukai kad net sužiurėjo į mus artimesnieji...

— Neružyk už tai! Aš taip išsiilgęs tavęs, kad pamatęs nesulaukiau neužrikęs iš džiaugsmo! Pamanyki! Dveji metai nesimatėm. Dveji ilgi metai. Aš ir vilties nustoju kada nors pasimatyti. Ir mintis kad aš tave daugiau nematysiu, tokią ant manęs tarpais užtraukdavo nerimastį jog aš nerasdavau sau vietos.

Samadžiukė, pripratus matyti Erdvilą nešnekiu ir nelabai meilu, nusistebėjus dabar žiūrėjo į jį. O jis, tartum visai atsimainęs, nesiliovė šnekines jį.

Ruškienė, išsitraukus iš rumų vakarienei paruošti, dabar sugryžus stačiai priejo prie Samadžiukės.

— Ar tamstos susipažinote jau? — paklausė.

— Mudu senai pasipažystam, — atvertė Erdvilas. Bet toje akimirkoje, atsiminęs merginos reikalavimą nepasakoti nieko apie ją, nutilo.

— Kurgi judu galėjot pasipažinti? — nusišypsodamas truputį klausė Ruškienė, nepatėmytinai sekdamas Erdvilo tarimo būdą.

— Tai buvo senai! — mykčiojo vyras. — Sakyk sveikas drašiai! Aš dabar jau pavelijau, — paskatino Samadžiukė.

— Turbut, kunigaikštienė, tu ir negirdėjai, — kalbėjo Erdvilas, — kad aš buvau kaip ir kalėjime, ar verguvėje? — Girdėte girdėjau! Bet apie pažintį...

AR ŽINAI kad įvyksta

Svarbios Paskaitos?

Kalba Jurgis Vanagas

CLEVELAND, OHIO

Prakalbos atsbuna kas ketvirtadienio vakarą, nuo 8:00 val., antrą su Peck's Hall, 1446 E. 82nd Street, 3-čias aukštas (antrą durys nuo kampo E. 82nd St. ir Wade Park Ave.). Įžanga nemokamai, rinkliavos nebus. Rengia ir kviečia Sv. Rašto tyrinėtoja. (Skelbimas)

MARGUTIS

Skaitykit "Margutį", komp. A. Vanagačio leidžiamą muzikos ir juokų žurnalą. El-na du kartu į mėnesį. Kaina metams \$2. Prisiųskit 10c pašto ženklais, gausit vieno numerį pamatymui.

"MARGUTIS"

6755 So. Western Ave. Chicago, Ill.

FARMERS POULTRY MARKET

Paukštiena visokiems reikalsams: VISTOS, ANTYS, ŽASYS, INDIKAI, ir KIAUSINIAI. Paranki vieta Lietuviams. Užkvičiame visus. Kampas Superior ir 43 Street. ENDicott 5025

SIADIEN — IR RYTOJ

MONCRIEF FURNASAS

yra tai RIMTAS INVESTMENTAS

Kreipkitės į MONCRIEF Pardavėją

The Henry Furnace Co. Medina, Ohio

Nikodemus A. Wilkelis

Laisnuotas Laidotuvių Direktorius

IR BALZAMUOTOJAS

Sermonims kambarius duodame vartoti nemokamai

Naujoji, moderniniai įrengtoji nuosavoji vietoj

6202-04 SUPERIOR AVE. HENDERSON 9292

SAPNININKAS

Kaina su prisiuntimu \$1.25

Didelis, gausiai paveiksluotas Sapninynas, gražiai sutvarkytas, išaiškinantis kiekvieną sapną. Kiekvienas privalo jį turėti savo namuose.

Reikalaukit Dirvoje

VALGIŲ

GAMINIMAS

ir Namų Prižiūrėjimas

Kaina su prisiuntimu \$1.25

Didelė, 170 puslapių knyga nurodanti kaip gaminti visokius valgius: sudėta daugybė receptų ir paaiškinimų kaip paruošti valgius nuo paprasčiausių iki puošniausių pokilių. Visoki kepsniai, pyragai, virti ir kepti valgiai, mėsos, ir tt. Kuri šeimininkė turi rūpintis ir vargo su gaminiu valgių, privalo įsigyti šią naudingą knygą.

Reikalaukit "Dirvoje"

The Vogt Electric

Distributing Co.

Atliekame taisymo darbą NAMŲ ir AUTO RADIO išnuomojame Garsiakalbius Radio taisyklas ir Phono Kombinacijų specialistai

8830 Euclid Avenue

SW. 1434 (37) GL. 2564

J.

SLA SEIME DALY-
VAUJANT

SLA Seime Philadelphiaje teko sutikti daug Lietuvių iš įvairių skirtingų vietų Amerikoje. Karas nors ir prisilgęs upą, bet visvien žmonės atrodo linksmi ir gerai nusiteikę. Yra dar tokių kurie interesuojasi Lietuviškais laikraščiais, knygomis ir bendrai apšvieta, tik reikia juos pakalbinti ir jie neatsisako užsirašyti. Per šiuo žodžius rašan-tį seime užsirašė Dirvą keturi asmenys.

P-lė Josephine Grabauskaitė, iš Minersville, Pa., užsirašė Dirvą sakydama, nori turėti ir sekti Lietuvių gyvenimą, ir nori kad jos tėvo įstaigoje būtų Lietuviškas laikraštis.

Nauju Dirvos skaitytoju tapo Jonas Jogis iš Great Neck, N. Y. Pakalbėjęs, jis tuojau užsimokėjo prenumeratą.

Lietuvos mylėtojas ir Lietuviškos spaudos sekėjas Adol-fas Daukas, Philadelphiaje, užsirašė Dirvą ir kitą laikraštį. Philadelphiaje yra daug Lietuvių, tat tautietis Dauke, nepamiršk pasiūlyt ir jiems Dirvą.

Jaunosios kartos Lietuviai

Vincas ir Monika Tamulaičiai, iš Wilkes-Barre, Pa., pakalbėjęs užsirašė Lietuvišką laikraštį, tuoj ir užsirašė. Reikia pasakyti, Vincas Tamulaitis netaip senai atvykęs iš Lietuvos, apsigėdęs su čia augusia Lietuva, abu įsijungė į Lietuvišką veiklą, dirba Lietuvių bei kiek gali. Monika per SLA vaju prirašė į Susivienijimą, priglėbstint savo vyrui ir ki-tiems, net apie 70 naujų narių ir laimėjo SLA dovaną už di-džiausį skaičių naujų narių.

Paprašiau Monikos ir Vinco kad jie ir Lietuviškiems laik-raščiams taip pasidarytų, ji atsakė, duok man po SLA va-jaus kiek pasilsėti, o aš pažiū-rėsiu ką galima padaryti. Tas jos pasakymas daug reiškia.

Monika paminėjo kad jai vienai nebus smagu skaityti Dirvą, ji pasidarys padidin-ti skaitytojų armiją. Taigi, reikia laukti jos prižadų išsi-pildymo.

Aš manau kad daug kas už-sirašytų Lietuviškus laikraš-čius jeigu tik kas juos kalbin-tų!

J. V. V.

•MEKSIKA per 400 metų nuo to kai Cortez ten išlipo, pagamino apie 5,500,000,000 uncių sidabro, ir dabar paga-mina jo po apie 80,000,000 un-cijų per metus.

VIETINĖS ŽINIOS

VASAROS metu iki Rugp. mėnesio nebus renkama blei-snės (tin cans), todėl jų nerei-kės išdėti prie šaligatvio, kaip iki šiolei. Rugpjūčio mėnesį rinkimas vėl prasidės. Dabar vasaros metu labiau bus ren-kama sena popiera, laikraščiai.

•CLEVELANDO geležies foundrėse sustreikavo apie 3 tukstančiai molderių reikalau-dami pusantą tiek mokesčių už viršlaikį.

ATVEŽTI NELAISVIAI

Camp Perry kareivių stovy-klon pereitą savaitę atvežta buris pirmutinių Vokiečių pa-imtų nelaisvėn Prancūzijos in- vazijoje. Jie išrodo nedaval-gę, menki, daugiausia jauni ir seni vyrai.

Kas ypatingo tai kad Bir-zelio mėnesį į tą pat stovyklą atsiųsti Vokiečiai nelaisviai ne-tikėjo jog Prancūzijos invazi-ja pradėta iki nepamatė šių naujų nelaisvių atvežtų iš Nor-mandijos. Tie pirmesnieji ne-laisviai yra atgabenti iš Šiau-rės Afrikos.

KAS platina Dirvą — tas platina apšvieta.

Pritruko Vandens!

Clevelandas, prie vieno Di-džiųjų Ežerų, apie 10,000 ket-virtainių mylių didumo, pradė-jo pritrukti vandens. Ežeras Erie yra 241 mylių ilgio, 57 mylių pločio ir 210 pėdų gylio pačioje giliausioje vietoje. Tai labai daug vandens. Tuo gi tarpu, šios sausros metu, piet-vakarinės miesto dalies gyven-tojams visai sumažėjo van-dens tiekimas. Mat, miestas negali gauti pirkti naujų pum-pų kurie vartytų vandenį smar-kiau iš Parma rezervuaro.

Per apie tris savaites vieš-pataujant sausrai ir karščiui, miesto gyventojams uždrausta naudoti vandenį laistymui žo-lės apie savo namus, taigi žo-lė daugelyje vietų jau išdžgė.

Šios savaitės pradžioje tem-peratura siekė po 90 iki 95 laipsnių.

Trečiądienį jau iš pat ryto buvo apsiniaukę, nors kiek su-mažino saulės karštį, vėliau ir pasirodė lietaus.

LYCEUM Theatre

Fulton Rd. prie W. 41 St.

Vėsus ir smagus

ILGIAUSI rodymai už pinigų, apie tris valandas perstatymų matysit šiam teatre, ir tai ge-rus vėliausius paveikslus. Vė-si viduje vasarą, Dykai parking automobiliams. Sėdynės šiame teatre sustatytos kaip amfitea-tras rundinai, taip kad visi ga-li matyti.

Mr. Patk, Mgr.

AKINIAI

galima gauti pas
D-RĄ MATULAITI
(Lait)

7829 Euclid Avenue

Štai apysaka kuri jums patiks!

ALPIS

KĖSTUČIO IŠLAISVINTOJAS

\$1.50 Popierės viršais. \$2.00 Tyrtais viršais

Didelė, įdomi, lengvai skaitoma K. S. Kar-piaus istorinė apysaka iš D. L. Kunigaikščio Kėstučio laikų — apie jaunuolį Alpi, kuris iš-laisvino Kėstutį iš Kryžiuočių nelaisvės. Istori-ja pažymi tik tiek kad Alpis išleido Kėstutį, ta-čiau tas narsus vaikinąs ir toliau gyveno — šio-je apysakoje rasit to gyvenimo tolimesnius nu-tikius Lietuvoje — jo kariavimus, meilę ir at-sižymėjimus. Knyga paveiksluota, 288 pusl.

Reikalaukit "Dirvoje"

6829 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

NAMŲ DAKTARAS

Naudinga knyga kiekvienam turėti namuo-se, su daugybe receptų ir paaiškinimų apie liez, sloas, skaudėjimus, katarus, ir tt. 174 puslapių didumo, audimo viršeliais.

Kaina su prisiuntimu \$2.00

(Galima prisiųsti pašto ženklais)

Reikalaukit Dirvoje

6829 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

MARGUČIO DAINOS

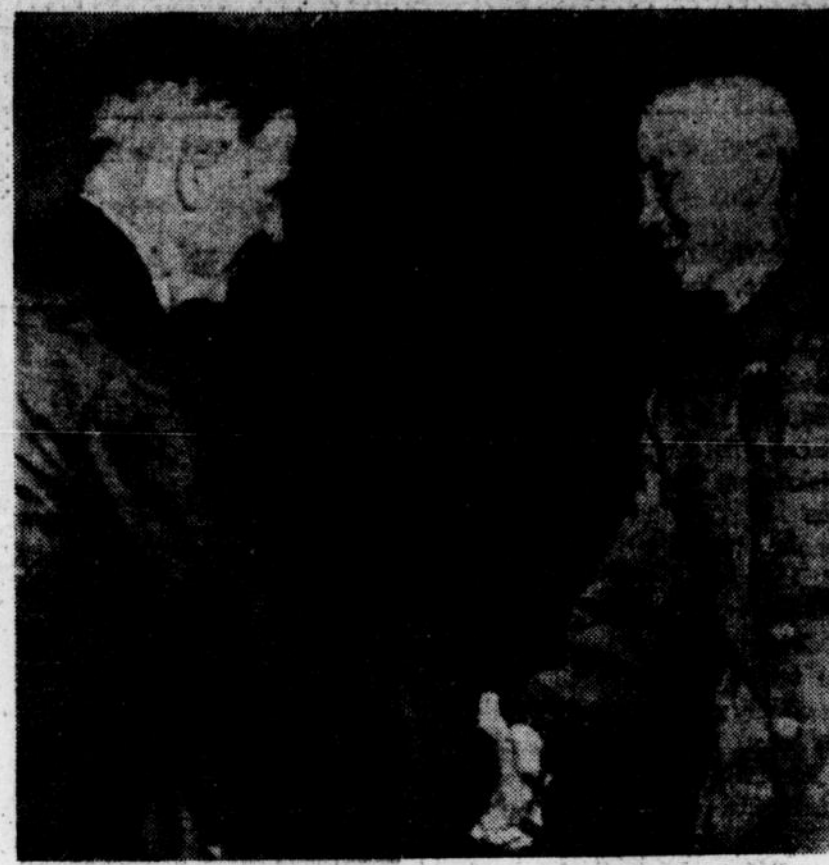
Pasiskubinkit įsigyti šią mažą, kišeninę "MARGUČIO-VANAGAICIO" dainų knyge-lę — tai yra trečia Dainų knygelė, naujausio, gražių dainų rinkinys, nekurios ju su gaidomis iš šios knygelės gaisit išmok-ti pasidainuoti sau visas mėgiamiausias Vanagaicio dainas, kurių gaidas mokat, žodžių pilnai nežinot. Apie 40 dainų —

KAINA TIK 25c.

Reikalaukit Dirvoje

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Henry Wallace ir Gen. Kai-Šek Kinijoje

Amerikos Vice Prezidentas Henry A. Wallace, Preziden-to Roosevelto pasiūstas su svarbia misija į Kiniją, parodoma sveikinasi su Kinijos Prezidentu ir vyriausiu karo vadu Ge-neralissimo Čiang Kai-Šek.

MES MOKAME

GERIAUSIAS KAINAS UZ
KARUS ir TROKUS
Dodge-Plymouth Factory Dealer

STEUDEL MOTORS

8620 Lorain Ave.
ME 6290

AUKŠCIAUSIA CASH

BUS UŽMOKĖTA UZ JUSV
AUTOMOBILĮ PAS

Berk-Leavitt

8921 St. Clair Ave.
GLenville 7154

Spēnd Happy Days at
CEDAR POINT
on Lake Erie

JUNE 11
this LABOR DAY

A VACATION here means increased ability to work for Victory. Finest Beach in the world. All sports and amusements. "Name" bands each week-end in Grand Ballroom.

Early reached by rail or bus and hourly buses from Sandusky, N. Y. The ferry leaves at 9 a.m. daily from Cleveland. Steamers also from Detroit and Toledo.

CEDAR POINT-ON-LAKE ERIE, Sandusky, Ohio

HOTEL, BREAKERS, 1000 ROOMS, MODERATE RATES

ŽMONIJOS ISTORIJA

610 pusl. didumo knyga — kaina \$2.00

Štai didžiausia knyga kokią tik galit tikė-tis už \$2.00 gauti: paveiksluota, tvirtais au-dimo viršeliais, populiariška lengva kalba parašyta, stambiomis raidėmis. Apysakoma pa-saulio istorijos eiga, didieji karai, kurie tę-sėsi po 30 metų, žymieji karžygiai ir jų darbų pėdsakai. Napoleono užpuolimas Ru-sijos ir tt. Rasit aprašyta joje kaip žmo-nija gyveno, kariavo nuo pat prieš-istori-nio laikų, per visus amžius iki mūsų dienų, kokios buvo didžios ir galingos tautos ir jų valdovai.

Siųskit laišką \$2.00 su savo adresu ir prašykite prisiųsti jums 610 puslapių didumo Žmonijos Istoriją.

MIKALDOS

Karalienės Sabbos
PRANAŠYSTES

Įdomios pranašystės senovės laukų Sabbos valstybės karalienės Mikaldos. Tų knyge-lių jau vėl galima gauti, ir visai pigiai. Su prisiuntimu tik 30c. Galit prisiųsti pašte ženklais. (Vietiniams po 25c.)

Kaina su prisiuntimu 30c.

Amerikos Vaikams Lietuviškas
ELEMENTORIUS

Vaikams tarp 5 ir 10 metų amžiaus.

"Dirvos" Knygynas gavo naujausią, aiškių maziems vaikams Lietuviškai mokytis Ele-mentorių — SPINDULELIS Dalis I — iš kurio su mažą tėvų pagalba jūsų vaikučiai lengvai galės prasmokytį Lietuviškai skaityti ir rašyti. Elementorius gražiai paveik-slutas, kiekvienas vaikas ir mergaitė norės jį vartyti, skaityti ir mokytis.

KAINA SU PRISIUNTIMU 35c.

Reikalaukit "Dirvoje"

6820 Superior Avenue Cleveland, Ohio

Išrinktas Vadovybėn

WARREN H. CHASE

Warner H. Chase, pastarų ir pa-dargų inžinierius prie The Ohio Bell Telephone Company, tapo iš-rinktas prezidentu N. C. Kingsbury Chapter, Telephone Pioneers of America, su Lester E. Smyth, divi-zijos rekordų inžinierium prie Ame-rican Telephone ir Telegraph Com-pany's ilgųjų linijų departmento, kuris išrinktas vice prezidentu ir vadavus to chapter's Clevelando skyriui.

Tos organizacijos nariai yra to-kiurie išdirbo 21 ar daugiau metų telefono biznyje. N. C. Kingsbury Chapter, kuris apima beveik visą Ohio, turi virš 2,800 narių kurie yra dalis nacionalės organizacijos susidedančios iš apie 80,000. Cle-velando skyrius įeina Didžiojo Clevelando, Painesville, Willoughby ir apeliškių narių.

Mr. Chase, naujasis skyriaus pre-zidentas, kuris gyvena 1300 Oak-ridge Drive, Cleveland Heights, yra kilęs Clevelande ir mokslus ėjo Hi-ram House, Case School of Applied Science, ir Harvard Engineering School. Telefono biznis jis įstojo 24 metai atgal, vėliau dirbo Bell Systemai Naujojo Anglijos ir Paci-fiko pakraštyje, o paskiau sugrįžo į Clevelandą.

Amerikai įstojus į karą Chase dirbo artimai su militarine tarny-ba ir kitomis karo įstaigomis šioje valstijoje telefonų priežiūrai ir ta-po techniško patirčių komiteto na-riui Ohio State Council of Defense.

Mr. Smyth, naujasis Clevelando skyriaus vice prezidentas, gyvena 15525 Greenway Road, ir dirba te-lefono biznyje per 27 metus, pas-kutiniiais 15 metų Clevelande. Jo tėvas buvo vienas iš pirmutinių pio-nierių New York City.

"Dirvai" išsirašyti nereikia laukti pradžios metų — įdėkit į laišką \$1 dabar ir "Dirva" tankys jus ištiesą pusmetį.

REIKALINGA
MOTERYS
JANITRĖSSES
PILNAM LAIKUI

5:10 po pietų iki 1:40 ryto

Sešias naktis Savaitėje

Vidurmiestyje

750 Huron Rd.

arba

700 Prospect Ave.

ALGA \$31.20 SAVAITEI

Jei dabar dirbat Karo darba

nesikreipkit čia.

Reikalingas pilietybės

rodymas.

EMPLOYMENT OFFICE

ATDARAS

3 ryto iki 5 po p. kasdien

išskyrus sekmadienius.

THE OHIO BELL

TELEPHONE CO.

70 Prospect Ave. Room 911

BEFORE
YOU BORROW
TO BUY A HOME
GET OUR
LOW RATES AND
HELPFUL TERMS

The
Cleveland
Trust Company

50 YEARS OF BANKING USEFULNESS
★ 1894-1944 ★

Mes Duodam ir Iškeičiam Eagle Stamps

Krautuvės Valandos 10 iki 5:30

THE MAY CO.

Kita diena-Penktadienį

GAVIMUI JUMS REIKALINGŲ REMNANT DIENOS LIKUČIŲ

VISI REMNANT DIENOS LIKUČIAI NEPARDUOTI
KETVIRTADIENĮ PARSIDUOS PENKTADIENĮ UZ
REMNANT DIENOS KAINAS

TAUPLYK ant TAUPLYK ant TAUPLYK ant
dalykų kurių reikia! reikmenų visai šeimai! reikmenų savo namui!

Taipgi šimtai Remnant Dienos Sutaupymų Musų Basement Krautuvėje

TEMYKIT VISUR REMNANT DIENOS IŠKABŲ

Tes išlabos parodo Remnant Dienos dalykus parduodamus Ketvirtadienį ir Penktadienį. Galia- Nepriimam nšakymų telefonu, paštu ar C. O. D. Remnant Dienos prekėms ir neapkeičiam.

Remnant Prekių Likučiai Basemente

1.65 iki 2.85 Marškiniai 1.29 Vyrų broadcloth marškiniai—nereguliariniai geresnės rūšies. Balti ir spalvų. Mieros 14-17.	Vaikučiams Suknelės ir Pinafores \$1 Nereguliariniai iš 1.19 ir 1.99—nekturie sutepti. Mieros 2 iki 6 mašiesiems.	Vaikučiams 2.95 Bataukai 2.49 BE RATION! Gražių stilių sporto dėvėjimui. Audimo viršais, tvirtais padais. Mieros 12½ iki 3.
1.00 Kaklaraiščiai 39c Gražūs vasariniai kaklaraiščiai tinkami prie visokių marškinų ir įvairių spalvų.	49c Gražūs Papuošalai 10c Visokios spalvos, sagtyt, karoliai ir apitrankiai. Visi iš geresnės rūšies.	Vaikams 2.95 Slacks 97c Sanforizuoti tvirti, suktų vatos siūlų slacks rudos ir mėlynos spalvų. Mieros 4 iki 16 berniukams.
Geresnės Rūšies Mergaičių Rubai \$1 • Gelsvi Lietausploščiai • 1.69 Navy Spalvos Slacks • 1.19 iki 1.69 žaislui Siutai	Vyrams ir Vaikams Sporte Siutai 20% pigiau Vienašaliai sporto siutai rusvos, gelsvos ir rudos spalvų. Mieros 34-42 reg., 35 iki 42 žemiems ir 37 iki 42 aukštesiems vyrams.	3.98 iki 10.95 Suknelės \$3 Nepilnų mielių ir spalvų, vatinės, rayon ir novelty crepes. Vieno ir dviejų dalių stilių. Mieros moterims ir panelėms.
13.95 iki 22.95 Švarkai, Siutai, Ploščiai \$5 Dauguma 100% grynos vilnos—tinkami rudens dėvėjimui. Visokių stilių ir spalvų. No visu mielių 9-15 jaunuoliams.	39c iki 49c Medžiagų Likučiai 29c yd. • Spausdinto Perklio • Spausdinto Marškiniams • Pajama Dryžių • Vienodų Plisse Crepe	Bluskos, Sijonai ir Shorts po \$2 Viskas nupiginta iš mūsų aukštesnių kainų. Bluskos, mie-ry 32 iki 38—shorts ir slacks, nepilnų mielių panelės ir moterims.

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

DIRVA—6820 Superior Avenue. ENdicott 4486—Atdara vakarais

DERIGHTERS EIS
I AUKŠTESNĖ
TEISMAAbu Nubausti nuo 1 iki
5 Metų Kalėjimo

Po ilgo tardymo, Liepos 6 grand jury pripažino Joną T. DeRighter ir jo žmoną Susan kaltais dviem įtarimais — kaltais gelbėjime nelegaliu būdu gauti lalų išrinkimui James F. McCaffery 22-ro Wardo councilmanu.

Savo sprendimą jų byloje Jury išnešė po penketo kartų balsavimo.

Jų gynėjas Adv. Corrigan prašė bylos persvarstymo, bet teisėjas Day Liepos 12 d. padarė galutinį sprendimą, persvarstymo klausimą atmesdamas ir išnešdamas nuosprendį, sulgų kurio Jonas DeRighter nuteisiamas į Ohio Valstijos kalėjimą, Columbus, jo žmona į Marysville Moterų kalėjimą.

Teisėjas Day nuteisė juos nuo 1 iki 5 metų už vieną apkaltinimą ir nuo 1 iki 3 metų už antrą, baudinių išpildymui sekant vieną po kitos.

Tai pirmas politiškas skandalas kuriame lygiomis apkaltinti ir nuteisti vyras ir žmona.

Jiedu vėl užsidėjo po \$5,000 užstato iki Apeliacijų teismas pernagrinės bylą.

Apeliacijų teismas turės dalykas nusivirti į vieną ar kitą pusę.

Abu jiedu tikrino ir dabar jog nėra kalti ir kad į tai taip įverti sąlygų susinėjimu.

Juos įtarė Laundon T. McGrain, kuris buvo užsiregistravęs 17 sykių 22-me Warde ir balsavo 13 atvejų paskiruoje Precinktuose už McCaffery nominacijų balsavimuose pereitą Rugsėjo mėnesį. Tas pagelbėjo McCaffery laimėti nominacijas ir vėliau rinkimus. Iš to išėjo kad Demokratai miesto taryboje gavo didumą atstovų, ir tuo būdu Jonas T. DeRighter gavo City Clerk vietą miesto taryboje, su \$5,000 alga metuose.

Svarbiausias valstijos liudininkas prieš DeRighters buvo tas pats McGrain ir rašomoji mašinėlė iš Lietuvių banko, kuria, sako, buvo rašyta tos suklastuotos McGrain užsiregistravimo kortos miesto rinkimų tarybos knygoje, įvairiais skirtingais vardais. Teismas priėmė kad ta mašinėlė rašyta ir tos kortos ir vėliau laiškas McGrain ir jo žmonai, kada, išėjus į vėsių tai klastai, McGrain su žmona buvo prisišalinę į Floridą. McGrain visą laiką tikrino kad Jonas ir jo žmona išsiuntė į Floridą pasislėpti, ir rašė jiems tą laišką pranešdami kaip tas jų skandalas išėina aiškėn.

Demokratai miesto tarybos nariai nubalsavo prašalinimą Jono DeRighter iš City Clerk's pareigų ir rinks kitą jo vieton.

Prie sudėjimo tų klastuotų balsavimo kortų į precinktu balsuotojų knygas darbavosi Mrs. Irene M. Kelley, už ką ji ir balsuotojas McGrain jau ataristi kaltais pirmesniais tardyme. Iki McGrain nebuvo suimtas ir iš Floridos parvežtas Mrs. Kelley neprisipažino prie kaltės. Suimtas, McGrain iš ravo pusės apkaltino abu DeRighters, kaip gelbėjusius su Mrs. Kelley jam atlikti klastuotą balsavimą 22-me Warde, kuriame jis visai nepriklausio ir neturi teisės balsuoti.

Visas šis dalykas iškilo viršūn sakoma tik dėl to kad ta

moteris, Mrs. Kelley, su kurios pagalba, kaip teismui įrodyta, buvo padarytos tos klastingos balsavimo kortos ir įdėtos balsavimų knygoje, po balsavimų nespėjo jas iš knygos išimti ir sunaikinti. Knygos tapo konfiskuotos, tos kortos pertikrintos ir konfiskuota Lietuvių banke buvus rašoma mašinėlė, kaip įrodymas jog tos kortos buvo darytos su abiejų DeRighters žinia. Jie įrodinėjo teismui kad jie tik buvo tų mašinėlė paskolinę ir nežinojo ką Mrs. Kelley su ja darė.

Mrs. Kelley tada buvo Board of Elections ofiso tarnautoja.

Jonas DeRighter ir jo žmona abu yra Lietuvių banko tarnautojai, jis yra direktorių tarybos ir įstaigos sekretorius. Dr. Jonas T. Vitkus, Lietuvių banko prezidentas, sako nieko jų reikale nedaręs kol kas, iki galutinai paaiškės teismo nuosprendis.

A. A. Prezidentui Sme-
tonai Atminti Radio
Programas

WHK radio stotis suruošė įdomią paskaitą apie a. a. Lieptuos Prezidentą Antaną Smetoną, kuri bus girdima antradienio vakare, Liepos 25 d., per pusę valandos, nuo 9:30. Tas programos yra serijoje "A Journey to the United Nations". Bus ir pora Lietuviškų dainų, kurių žodžiai išversti Adv. Nado Rastenio į Anglišką kalbą.

LVS SUSIRINKIMAS

Liet. Vaduoti Sąjungos 1-o skyriaus svarbus susirinkimas bus laikomas šio penktadienio vakare, Liepos 14, nuo 8:15 v., Dirvos redakcijoje. Visi nariai prašomi prisiti, yra svarbių reikalų.

Vienuolės Gausiai Ra-
šosi ant Peticijų

Alekas Banys pradėjo daryti ekskursiją per Clevelando katalikiškus vienuolynus ir mokyklas. Jis surado gerą būdą gauti tų įstaigų parašus: nueina prie klebono arba vyriausio vedėjo ar vedėjos, ir gavęs jų parašus, palieka petičių blankus su gatavai užadestuotu konvertu. Tada įstaigos viršininkas pasitaikius proga paprašo visų vienuolių seselių pasirašyti, ir jos noriai pasirašo. Iš vieno vienuolyno West Side gavo apie 150 parašų tokiu būdu, iš kitur ateina po keliasdešimt parašų. Šiaip gi, jeigu nepalikty blankų šiaip iš tokios įstaigos tik su vienu ar dviem parašais.

Iki šiol turi jau per 50 kunigų ir apie 400 vienuolių parašų. Civilinių parašų turi irgi per 4000.

Iš Clevelando važiuojančios Lietuvės kareivių motinos su parašais pas Prez. Rooseveltą turės gerą pluoštą parašų nuvežti.

•GAISRE North Randolph arklių lenktynių trakte, sudėję penki tvartai, tik laimingai išgelbėta iš tvartų 80 pačių gerųjų ir lenktynės sugabentų arklių. Gaisras ištiko Liepos 8, dienos metu kada buvo susirinkę į traktą apie 2,500 žiūrėtojų.

DU KAMBARIAI
vyrams, su rakandais, Lietuvių šeimoje, arti Sv. Jurgio bažnyčios. (31)
6010 LUTHER AVE.

DVIEJU SMOTU
LIVING ROOM SETAS
Tape ir rožinės spalvos
Gerame stovyje, kaina
visai prieinama.
KE 0198

Sugryžo iš Anglijos

Šis juodas kudlius parvežtas atgal iš Anglijos kareivio motinos globon, po to kai tas kareivis, lakunas Robert Bell tapo užmuštas nukritus jo lėktuvui Anglijoje.

SVARBUS PRANEŠIMAS

Buvo pranešta jog sekmdienį, Liepos 30, rengiama lankymas Lietuvių Kultūrinio Darželio. Paaškęs jus kad tą pačią dieną jau iš anksčiau Sv. Jurgio parapijoje rengiama tam tikra pramoga, Darželio komisija nutarė savo iškilmę atidėti tolesniam laikui, apie kurį bus pranešta Dirvoje.

MIRIMAI

ANDRIJAUSKAS Pranas, 50 m., mirė Birželio 27, palaidotas Liepos 1, Kalvarijos kapinėse, pamaldos atsibuvo Sv. Jurgio bažnyčioje.

Liko žmona, Elena, ir du jo sunai, kurių vienas tarnauja armijoje.

Paėjo Andriejavo parapijos, Amerikoj išgyveno 33 metus. Žmona reiškia padėką draugams ir giminėms kurie kuo prisidėjo prie laidotuvių.

•MIESTO ir Apskrities įstaigų raštinių tarnautojai pasiryžę streikuoti Liepos 17 d., gavimui daugiau mokesties.

DETROITE

Marcelė Kudzius išvažiavo į Detroitą pas savo gimes paviešėti savaitę-kita.

PASIKORĖ

Liepos 9, tula Mildred Davis, nuo 3402 Henderson rd., sunkai sužeidus savo 13 metų sunų, kurį matomai norėjo nužudyti, pati pasikorė savo namo sklype. Parvykęs vyras iš užvavimo užtikto tą tragediją.

DUGAN MARKET

Lietuviška Mėsinė
16135 St. Clair Avenue
Užlaiko šviežias ir rukytas mėsas ir valgomus dalykus.

HANDY BEVERAGE
STORE

6613 Hough Avenue
Visoki VYNAI, ALUS
ir POP išsiunsti.
Phone EXpress 3354
Atdara nuo 12 dienų iki vidurnakčio

LIETUVIŲ SALEJE

Ateikit į Lietuvų salę pasižinti ir smagiai praleisti vakarą su savo draugais. Šios suveigos atsibuna kiekviena vakara, nuo 8 val. lygiai. Paremkit savo klubą ir Lietuvų salę, vietoje eiti kitur. Čia tapo padidintos dovanos, todėl jums bus naudinga atsilankyti dažniau į Lietuvų salę.

U. S. REDS CAMOUFLAGE UNDER
A NEW NAME

By Benjamin DeCasseres

(From The Detroit Times)

"CAMOUFLAGE: Any disguise, behavior or expedient adopted to DECEIVE or HIDE."—Webster's International Dictionary.

"One of the greatest exhibitions of camouflage ever to be executed by a political party in this country is the changing of the name of the Communist party of the United States to the Communist Political Association."

It will be noted that this new "association" retains the word — "Communist."

That makes the "association" precisely what the "party" was — a Communist organization whose headquarters are in Moscow, just as the headquarters of the Nazi bundists are in Berlin.

Of the Communist party, now camouflaged as the Communist Political Association, Attorney General Biddle in a decision in the Bridges case said:

"The Communist party teaches the violent overthrow of existing governments, INCLUDING THE UNITED STATES."

Now, how can this objective be changed merely by changing the word "party" to "political association"?

The arant hypocrisy of the new Browder Communist party is discovered (without much brain-fag) in the following from the "association's" new "constitution":

1—"The Communist Political Association is a non-party organization of Americans."

Earl Browder in his speech at the convention added that the new organization would be "nonpartisan."

How can a "political association" be "nonpartisan" when its leaders have announced themselves over and over as being in favor of President Roosevelt's re-election, backed by the New Deal Reds, the latter of whom are composed of Communists and their alien-minded fellow travelers?

In fact, the fake dissolution of the Communist party was ordered for the same reason that Stalin ordered the fake dissolution of the Comintern.

That reason was to allow all the Communists of America and their affiliated subverters of our way of life to support the New Deal candidates, from President down, at the polls next November.

The order for a "revolution" in Communist tactic in the U. S. A. came from the Kremlin.

2—"The preamble to the new Browder-spawned 'constitution' says that it 'upholds the U. S. Constitution and the Bill of Rights'."

It "upholds" these documents for this one reason only:

The Constitution and the Bill of Rights guarantee the right of the Reds to undermine these documents so long as open force is not used—and the Communist party, or "association", is too cunning to advocate force—as yet.

Then, suddenly, remembering its revolutionary mission, the preamble reads:

"It (the new association) adheres to the principles of scientific socialism, Marxism."

Socialism, scientific or unscientific, and Marxism of any odor are DIRECT ENEMIES of the traditional individualistic, free-enterprise system of the United States and its people.

You can't marry Marxism and Americanism.

2—Calling itself "American", the

FURNISHED KAMBARIS

Vyruai ar merginai, Lietuvių šeimoje, apie naują parapiją. Gražūs kambaris su paskira ineiga. Telefonuokit kasdien tarp 6 ir 7, sek. tarp 2 ir 7. IV. 5520. (29)

NAMAI PARDAVIMUI
E. 112 St. į pietus nuo Superior, 7 kamb. gerame stovyje pavienis namas. Kaina \$6300.

E. 111 St. į pietus nuo Superior, 6 kambarių semi-bungalow, gerame stovyje, didelis lotas ir garažai. Klausite plačiau:

KIRKWOOD REALTORS
SW. 0033

SEIMININKĖ PRIEŽIURAI
Pilnai priežiurai namų šeimininkė, mergaitė be motinos, irm dAP kė, biznio žmogui. Yra 10 metų duklė be motinos. Telefonuokit: Michigan 8200

"association" says it is based on "the working classes".

No party or "association" can call itself "American" and base its activities on any special class.

The essence of Americanism is that all classes are admitted to equality in our great country of opportunities for all.

4—Here is the crowning piece of hypocrisy in this piebald "constitution" of the "Communist Political Association":

The constitution orders expulsion of any member for "adherence to or participation in the activities of any clique, group, circle, faction or party which conspires or acts to subvert, undermine, weaken or overthrow any or all institutions of American democracy."

This is the same organization, made up of the same men and women, who while Stalin and Hitler were allies, from August, 1939, to June, 1941, ordered the sabotage of our defense factories and conspired in every conceivable way to "subvert" and "undermine" the very foundations on which this country exists—its INDUSTRIAL POWER!

So the "Communist Political Association" still remains the Communist party of the United States.

It has merely put on the coat of Uncle Sam over the blouse of Stalin.

And the New Dealers are at last where they belong—in the arms of Browder and Amter.

THE PERISCOPE

By ŠARUNAS.

A WRITER in the Free World (June) says it requires "clearheadedness and boldness" to steer between "red-baiting and pro-red sentimentality", when discussing Soviet Russia and its foreign policy. Probably that it why Prof. R. M. MacIver, of Columbia University, despairing of being bold and clear-headed, paddles away into ancient times to find a muddledheaded solution of the problem of the Baltic States versus Soviet Russia.

IN A BOOK, "Towards An Abiding Peace" (MacMillan, 1943) Prof. MacIver, on page 58, hides behind the skirts of old dame History and the no less venerable Mrs. Logic, to proclaim: "The erection of three little Baltic provinces into states has no mandate from history and no justification in logic". In other words, Prof. MacIver is a fellow-traveler of Prof. Raymond Moley, who has come to similar conclusions, by making, on the way, a nodding acquaintance with Mrs. Ethnology to find that the Lithuanians are Slavs!

If the reverend professors would have consulted some live Lithuanians instead of dead History, Logic, and Whatnot, they would have found something astonishing—that the Lithuanians, in spite of the "mandates of history" and "justi-

SAUGUS
TAUPYMAS

Lietuvių Bankinėje įstaigoje taupymai saugūs. Ši įstaiga turi stiprų rezervą kapitalą, biznyje prityrus per daug metų, ir kiekvieno depozitų knygutė iki \$5,000 po Federal Insurance Corp.

Ši įstaiga yra U. S. Valdžios biuras pardavimui War Bonds. Kas galite ateikite čia pirkti Karo Bonus.

The LITHUANIAN
SAVINGS & LOAN
ASSOCIATION

6712 Superior Ave.

STARS IN SERVICE

fications in logic" desire to be free and independent! The astounding professors would also find that Americans, Russians and the British wish to do the same. If freedom and liberty is denied to some, on account of their small size, then the world is divided into "master" nations, and others—an idea very much exploited by Hitler. It is not a Christian idea, either.

PROF. MACIVER maintains that "where any of the greater states suffer a marked economic or political disadvantage such as could be removed by a moderate rectification of frontiers, it is good policy, for the sake of enduring peace, to sanction the appropriate change". Which brings to mind the quotation of Macaulay in which he claims that Madame Roland, before her head was chopped off by the guillotine, during the French Revolution, exclaimed: "O Liberty! Liberty! how many crimes are committed in thy name!" For the same of "enduring peace", Prof. MacIver is ready to commit the crime of chopping off the head of Lithuania's freedom.

HOWEVER, the honorable professor is not a master guillotinist for Soviet Russia's sake. He is caught in the meshes of delivering the Letts and Estonians to Russia: "Estonia and Latvia should be restored to Russia which badly needs an outlet on the Baltic".

How "badly" Russia needed this outlet is stated in a letter to the New York Times by the Latvian Minister in Washington, on March 23, 1943: "On August 11, 1920, Soviet Russia signed a peace treaty with Latvia and recognized forever Latvia's independence. Latvia granted to Soviet Russia full transit possibilities, over railroads, waterways, and harbors, and even lowered local tariff for Soviet transit goods. Soviet Russia did not use these facilities."

IN GIVING UP Latvia and Estonia to Soviet Russia who, it seems,

suffered no marked economic disadvantage from the independence of these nations, Prof. MacIver, naturally could not stand for the independence of Lithuania, a neighbor to Latvia and Estonia. So he dives into ancient times and pulls out the dusty skeleton of a former Lithuanian-Polish Union (the Lublin Union) and attempts to make it a living body again. Well, there is only one force which could raise Lazarus from the dead.

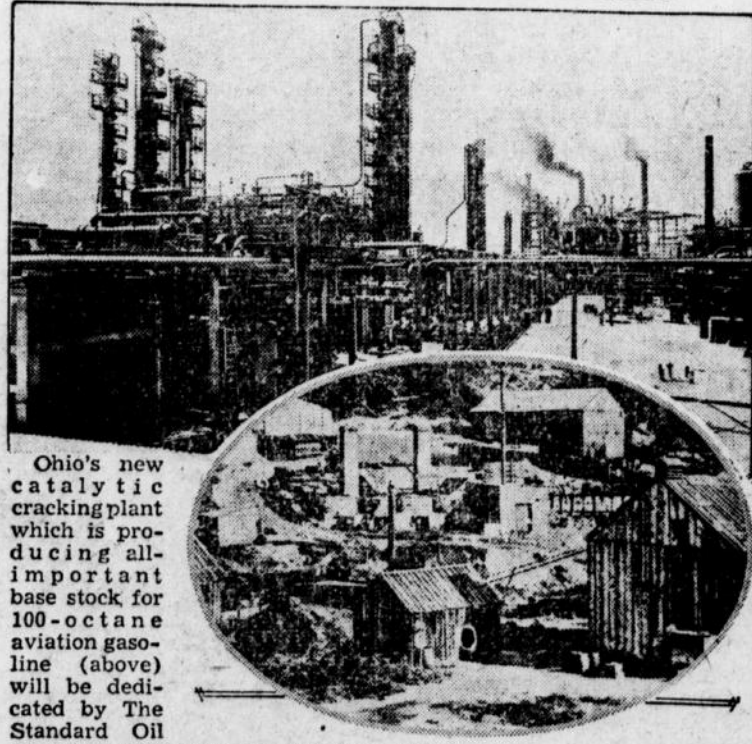
The professor orates: "Lithuania should become a province of Poland, with which it was in former days conjoined. This territory, including the Memel area, would give Poland, in turn, an appropriate access to the sea and serve as compensation for the loss of the war-breeding Polish Corridor".

WELL, God save us from an "abiding peace" made by well-intentioned professors! Somebody said, hell is paved with good intentions!

THE FALL of Minsk opened the gateway to Lithuania, Latvian and Estonia for the Russians. These countries may be liberated from the hated Nazis any day now. The world will watch Russia's actions in these countries where the people want neither Nazi nor Soviet rule, but wish to return to their previous status of independence.

WRITING about Poles, Anne O'Hare McCormick, of the New York Times, said: "While the difference in their culture, outlook and way of life makes the Poles unwilling to join the Union of Soviet Republics, they (the underground) were eager for close and friendly collaboration with their powerful neighbor on the basis of political and economic independence."

The same is true of the Lithuanians, Latvians and Estonians.

Sohio Dedicating 100-Octane
Aviation Gasoline Plant

Ohio's new catalytic cracking plant which is producing all-important base stock for 100-octane aviation gasoline (above) will be dedicated by The Standard Oil Company (Ohio) at Cleveland on Saturday.

Built on the site of the original Standard Oil refinery (right) which was established three-fourths of a century ago, this new Sohio plant makes aviation superfuels enough for 1500 fighter or bomber escort sorties across the English Channel daily.

William R. Boyd, chairman of the Petroleum Industry War Council, will be the principal speaker at the ceremonies in which W. T. Holliday, Sohio president, will officially dedicate the plant. Rear Admiral Clark Howell Woodward, U. S. N., and Brigadier General G. C. Jamison will represent the Army and Navy at the dedication.